



# új magyar szó

12 oldal  
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,  
125. (1190.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3688 ▲
1 amerikai dollár	3,5617 ▼
100 magyar forint	1,5277 ▲

**Aktuális**

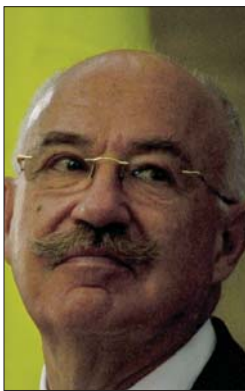
3

**Gyenge marad az ANI**

Az államfő által kért hat módosító indítványból csak kettőt fogadott el tegnap a szenátus az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) működését szabályozó törvény végszavazásakor. Az ANI vezetője, Cătălin Macovei elégedetlen a törvény végső formájával.

**Háttér**

4

**Martonyi János: ez egy kedvező történelmi pillanat**

„Új dimenziót adunk regionális politikánknak, rugalmas közép-európai politikát akarunk építeni. Ebben fontos a déli irány, ezen belül Románia” – nyilatkozta a lapunknak Bukarestben adott interjúban Martonyi János külügyminiszter.

**Társadalom**

7

**Még mindig az árvíz az úr**

Házakba menekített sertések, krónikus ivóvízhiány és általános kétségbeesés jellemzi a székelyföldi árvízhelyzetet. A kormány májkonzervet, takarót és palackozott vizet ígér a bajbajutottaknak, ha ad az Unió, az újjáépítésre is lesz pénz.

**Vezércikk**

3

**Bérre menő küzdelem**

Senki sem állítja, hogy Romániában a községfőnök nem érett volna meg a karcsúsításra, tagadhatatlan, hogy a mesterségesen felduzzasztott adminisztratív személyzet az amúgy sem elvélte jelentkező bürokrácia elburjánzásához vezetett.

Mindenki tudja, és az államfőtől a kormányfőn át a hangadó kormánypárti honatyáig szinte sem tagadja, hogy vannak a fizetésnapokon havi 3000 lejt retiküljükbe tevő titkárnők és 4000 lejes borítékot hazavívó sofőrök. ▶



Bogdán Tibor

## Ma robban az áfabomba

*A lakosság megrohmozta az üzleteket a július elsejétől várható áremelkedés előtt***A nagy üzletláncokban tegnap a hétvégékhez hasonló volt a forgalom, ám a hipermarketek hamarabb zártak az átárazás miatt**

Fotó: Tofán Levente

Konzerv konzerven nem maradt tegnap a hazai üzletláncokban: az áfaemelés miatti átlagban ötszázalékos drágulástól megrettent vásárlók mindent vittek, ami mozdítható volt. Nemcsak az alapélelmiszerekkel töltötték fel az éléskamrákat, sokan elektronikai cikkekre, ruhaneműre, pipereszerekre költötték megtakarításaikat. A hozzáadottértékadó növekedése a nagy üzletláncok vezetőinek is fejfájást okozott, mert mára át kellett árazniuk a termékeket. Emiatt több hipermarketet a szokásosnál hamarabb zárt tegnap, sok helyen az éjszaka folyamán cserélték ki az árcímkéket. **7. oldal ▶**

### Már támadják Demeter Andrást

▶ Egy napja áll a román rádió élén az RMDSZ által javasolt Demeter András István, a Szociáldemokrata Párt máris a legfelsőbb bíróságon támadta meg kinevezését. Az ellenzéki párt azt kifogásolja, hogy a hatalom képviselői „önkéntesen” döntöttek a közszolgálati médiaintézmények vezetéséről. Az ellenzéki politikuskok mellett a szakmai szervezetek és szakszervezetek is kifogásolják az igazgatótanácsok politikai alapokon történt megválasztását. Az ÚMSZ-nek nyilatkozó rádióelnök elmondta: megválasztása a demokrácia játékszabályai szerint zajlott, a politikai alapokon történő kinevezések pedig épp a szakmai szervezeteknek köszönhetőek. **9. oldal ▶**

### EU-tábor meg(állás) nélkül

▶ „Az EU-tábor tematikája mindig is igyekezett lépést tartani az aktuális problémákkal” – mondta el lapunknak Bodor László, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) elnöke a Marosfőn tegnap megnyílt rendezvény „Állás- megállás nélkül” mottója magyarázatáért. **3. oldal ▶**

**Az EU-tábort Bodor László, a MIÉRT elnöke nyitotta meg**

Fotó: Horváth István

### Pirosban áll a Zöld ház

**ÚMSZ**

▶ Többszörös nekirugaszkodásra, másfél évi „kényszerpihenő” után zöld utat kapott mátol a Zöld ház program, mellyel magánházak alternatív fűtésrendszerekkel való felszerelését támogatja a környezetvédelmi tárca. Bár a nyolcezer lejtig terjedő állami támogatásból néhol akár a költségek fele is fedezhető lenne, még megjósolhatatlan, hogy a jelenlegi inséges időkben hányan hajlandóak zsebükbe nyúlni a modernizálás érdekében. Az ágazatban tevékenykedők egyelőre úgy látják: a potenciális ügyfeleket jelenleg inkább a takarékoság, mint a környezettudatosság vezérli. **6. oldal ▶**

## Röviden

Nyitrai–Moldován-találkozó  
Budapesten

Az új magyar kormány beiktatása óta első államtitkári szintű román-magyar kétoldalú találkozót tartotta meg tegnap Budapesten Moldován József romániai távközlési államtitkár és Nyitrai Zsolt magyar infokommunikációs államtitkár. A felek a közös együttműködésben korábban létrehozott e-magyar pontok fejlesztéséről és újjak létrehozásának lehetőségéről tárgyaltak. Ugyanakkor megegyeztek, hogy egy következő találkozójukon a várhatóan folyó év októberben megtartandó közös román-magyar kormányülésre infokommunikációs témakörű projektjavaslatokról tárgyalnak. Felvetették egy miniszteri szintű román-magyar találkozót létrehozásának szükségességét is, amelyen a két tárca pozitív és negatív tapasztalatait osszák meg a felek.

EU: az összes tárgyalási fejezetet  
megnyitották Horvátországgal

Megnyitották az utolsó három fejezetet Horvátország európai uniós csatlakozási tárgyalásainak keretében – jelentették be a tegnapi, miniszteri szintű forduló után Brüsszelben. Gordan Jandrokovic horvát külügyminiszter a közös sajtótájékoztatón úgy nyilatkozott, hogy reményeik szerint a csatlakozási szerződést a jövő év első felében – a magyar soros EU-elnökség alatt – alá is írhatják, és Horvátország 2012-ben az EU tagjává válhat. Miguel Angel Moratinos, az EU tegnapi leköszönő elnökségét, Spanyolországot képviselő külügyminiszter azt hangoztatta, hogy Zágráb útja immár visszafordíthatatlanná vált az unió felé.

## Öngyilkos merénylet Groznijban

Halálos áldozattal járó öngyilkos merényletet hajtottak végre tegnap Groznijban, Csecsenföld fővárosában. A város központjában, egy színházépület közelében robbant a pokolgép. Az ITAR-TASZSZ orosz hírtünyökség helyi biztonsági forrást idézett, aki szerint a terrorista akcióban egy személy meghalt és tízen megsebesültek. Az Oroszországhoz tartozó Csecsenföldön 1994 óta két háborút is vívtak a szeparatisták az orosz hadsereggel, és bár nagyszabású hadműveletre az utóbbi években már nem került sor, a térségben a helyzet feszült.

Netanjahu: kiszélesíthető  
vizsgálóbizottság jogköre

Az izraeli kormány nem gátolná a gázai segélyflottillát ért izraeli támadás kivizsgálására felállított bizottság jogkörének kiszélesítését, miután annak elnöke lemondással fenyegetőzött. A bizottságot Jaakov Tirkel, a legfelsőbb bíróság nyugalmazott bírása vezetője, aki sajtóhírek szerint még hétfőn lemondással fenyegetőzött. Követeli egyebek között hogy a testületet kormánybizottsággént ismerjék el, vagyis beidézhesen tanúkat és adott esetben büntető szankciókat javasolhasson, továbbá szeretné, ha az öttagú testület létszámát két fővel megemelnék. Benjámin Netanjahu kormányfő kedde este úgy nyilatkozott, hogy nem látja okát a követelések visszautasításának.

Tizenkét ember halt meg  
iraki merényletekben

Pokolgépes merényletek, valamint lövöldözések tizenkét ember – köztük egy tábornok és egy kilencéves kislány – életét oltották ki kedden Irakban. Miközben az országban az erőszakcselekmények száma jelentősen csökkent az utóbbi időben, a megmúgyuló támadások rávilágítanak a kormányalkalmazottakat és a biztonsági erőket fenyegető veszélyre. Ők továbbra is a felkelők elsődleges célpontjai. A legtöbb áldozattal járó keddi merényletben négy rendőr és egy civil vesztette életét, további hét ember pedig megsebesült.

Körvonalazódik  
a szlovák kormány

Iveta Radicová kabinetjében három posztot kapott a Híd

Fotó: MTI

## ÚMSZ

Az új szlovák kormányról tárgyaló négy jobbközép párt nagy valószínűséggel kedden, július 6-án írja alá a koalíciós szerződést – közölte tegnap a jövőbeni koalíció két tagja. „A négy koalíciós párt elnöke kedden, július 6-án nemcsak bemutatja, de alá is írja a koalíciós szerződést” – jelentette ki Ján Figel, a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) elnöke. „Az aláírás kedden lesz, ez már biztos” – erősítette meg később Figel közlését Tatiana Tóthová, a Szabadság és Szolidaritás (SaS) szövívője.

Iveta Radicová kijelölt kormányfő kedden este úgy nyilatkozott, hogy július 8-ig, a szlovák parlament alakuló üléséig felállhat az új szlovák kormány. A kormány személyi összetételéről a négy párt – a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKU), a SaS, a KDH és a Híd – hétfőn már megállapodott. Eszerint a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKU)

a kormányfői bársonyszéken kívül négy tárca kap; szintén négy tárca kap a Szabadság és Szolidaritás (SaS), s a párt adja a parlament elnökét is; a két kisebb koalíciós tagnak – a Kereszténydemokrata Mozgalomnak (KDH) és a Hídnek – egyaránt három-három minisztere lesz. A Híd a mezőgazdasági és a környezetvédelmi minisztériumot fogja vezetni, s az övé lesz az emberi jogi és kisebbségügyi kormányfő-helyettesi poszt is.

A jövőbeni szlovák miniszterelnök azt mondta, hogy konkrét személyekről, akik az egyes tárcákat vezetni fogják, még nem folyt egyeztetés, s nincs végleges lista. Helyi megfigyelők szerint Richard Sulík, az SaS vezetője lesz az új házelnök. A sajtó értesülései szerint a Híd elnökét, Bugár Bélát fogja jelölni a parlament alelnöki bársonyszékébe. Bugár korábban már betöltötte ezt a tisztséget.

Radicová beismerte, hogy a koalíciós egyezség következtében néhány tárcanál megváltoznak az eddigi jogkörök. „Úgy, ahogy megváltoztattuk véleményünket az emberi jogi és kisebbségügyi kormányfő-helyettes jogkörei tekintetében, módosítjuk a közlekedési tárca jogköreit is” – jegyezte meg.

„A kollégáknak megmondtam: ha a kormányfő-helyettesi posztot jogkörök nélkül akarják nekünk adni, akkor nem kérünk belőle” – jegyezte meg a Híd elnöke egy szombati lapinterjúban. Szerinte a jövőben a jogköröket kiszélesítik. ◀

Tálibok támadtak  
a NATO-bázisra

## Hírösszefoglaló

Afganisztáni tálib lázadók megtámadták tegnap a nemzetközi erők egyik fontos támaszpontját az ország keleti részén található Dzsalálábád városában. A repülőtérről is ellátott tábornál öngyilkos merénylet robbantotta fel autóját rejtett pokolgépét, majd a tálibok rakétavetőkkel, könnyűfegyverekkel támadtak. Iain Baxter NATO-szövívő közölte, hogy sem a szövetséges erők katonái, sem a polgári személyzet körében nem voltak áldozatok. Állítólag legalább nyolc fegyveres halt meg az összetűzésben, amelynek során a támadók nem tudták áttörni a tábor külső védelmi vonalát. A támadás egy nappal azután történt, hogy David Petraeus amerikai tábornok a szenátusi meghallgatáson kijelentette: a harcok a következő hónapokban intenzívebbé válnak, és még években telhet, amíg az afgán biztonsági erők képesek lesznek egyedül is megvédeni az országot. Petraeus óvatosságot tanúsított a támaszpontokról biztosította Barack Obama amerikai elnök 2011-es kivonulási tervét. De a katonák tömeges hazatérését csak akkor tartja okos lépésnek, ha azt az afganisztáni biztonsági helyzet is alátámasztja. ◀

## Három forduló Németországban

## Hírösszefoglaló

Három fordulóra volt szükségük tegnap a német szövetségi közgyűlés küldötteinnek ahhoz, hogy megválasszák Németország új államfőjét. Az első két fordulóban sem a kormánypártok jelöltje, Christian Wulff, sem az esélyesebb ellenjelölt Joachim Gauck nem szerezte meg a szükséges abszolút többséget. A harmadik szavazást lapzártánk után tartották, ekkor már az egyszerű többség is elegendő volt az államfő megválasztásához.

Németország új elnökét közvetlen módon, az erre a célra létrehozott szövetségi közgyűlés választja meg. Az 1244 tagú testületben fele-fele arányban foglaltak helyett a Bundestag képviselői, illetve a tartományok többnyire közéleti delegáltjai. A közgyűlésben kényelmes többségben vannak a koalíciós pártok, azaz a konzervatívok és a liberálisok képviselői. Jelöltjük ennek ellenére nem kapta meg az abszolút többséget, ami azt jelenti, hogy padosoraikból a második fordulóban is többen a volt keletnémet polgárjogi harcosra, Joachim Gauckra szavaztak. A második fordulóban Wulff 615, Gauck pedig 490 szavazatot kapott, míg az ellenzéki Baloldal pártjának esélytelen jelöltjére, Lukrezia



Christian Wulff



Joachim Gauck

Jochimsenre 123-an szavaztak. A szavazás első fordulójában Christian Wulff 600 voksot, míg riválisa, az egykori keletnémet polgárjogi harcos, Joachim Gauck 499 szavazatot szerzett. A Baloldal pártjának önálló jelöltje, Lukrezia Jochimsen 126 szavazathoz jutott.

Az első állásfoglalások szerint a kormánypárti padosorokból mintegy 40 képviselő Gauckra adhatta le voksát. A koalíciós pártok ugyanis a testületben 644 mandátummal rendelkeznek, és közülük csak kevesen nem vettek részt a szavazáson. A voksolás titkos volt, mindazonáltal az eredmények egyértelművé tették, hogy

Kárpátalján  
nincs autonómia

## Hírösszefoglaló

Nem ad autonómiát a ruszinoknak sem Viktor Janukovics ukrán elnök, sem az ukrán kormány – közölte Leonid Kozsara, az ukrán parlament külügyi bizottságának elnökhelyettese, aki szeparatizmusként értékelte a ruszinok önmeghatározási törekvéseit. A kormányzó Régiók Pártjának (PR) politikusa a Roszbalt hírtünyökségnek nyilatkozva szerdán kifejtette: „Nagy különbség van a ruszinok mint különleges etnikum és a ruszinok mint politikai mozgalom között. Ezért sem az elnök, sem a kormány nem fogja támogatni a gyakran szeparatista irányultságú politikai ruszinságot”. Ami a ruszinok önazonosságát illeti, „támogatjuk kultúrájuk fejlődését és egészségében véve mint különleges etnikumnak a fejlődését, amely összeköti Ukrajnát más európai országokkal, köztük Szlovákiával és a volt Jugoszlávia utódállamaival” – tette hozzá. Kozsara szerint nincs szó a ruszinok autonómiájáról. Úgy vélte, ez alkotmányossági kérdés, s Ukrajna egységes állam, amelyen belül létezik a Krím Autonóm Köztársaság. „Beszélhetünk nemzetiségi autonómiáról, mint valamely nép önazonosságának és kultúrájának a fejlesztését célzó társadalmi intézményről, de a politikai ruszinság és a politikai autonómia olyan kérdés, amely alkotmányba ütközik” – mondta a kormánypárti politikus. A kárpátaljai ruszin szervezetek azt remélték Viktor Janukovics államfőve választásától, hogy Kijev önálló nemzetiségként ismeri el a ruszinokat. ◀

# Gyenge marad az ANI

A szenátorok nem teljesítették tegnap Traian Băsescu államfő kéréseit

Cs. P. T.

► Az államfő által kért hat módosító indítványból csak kétőt fogadott el tegnap a szenátus az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) működését szabályozó törvény végzavazásakor. A szenátorok így nem követték a képviselők példáját, akik egy héttel ezelőtt teljesítették Traian Băsescu valamennyi kérését. Az államfő azért küldte vissza felülvizsgálatra a törvényt a parlamentbe, mert elégedetlen volt a korábban elfogadott tervezettel. Mivel ez esetben a felsőház a döntő ház, a jogszabály a tegnap megszavazott változatban lép érvénybe.

Eszerint az államfő kérésének megfelelően bekerült a törvénybe az, hogy nemcsak a tisztségben lévő, hanem a választott tisztségre pályázó jelölteknek is vagyonnyilatkozatot kell kitölteniük; emellett Băsescu javaslatára kiiktatták azt az előírást, amely szerint nem marasztalható el az a köztisztviselő, aki hibásan tölti ki a vagyonnyilatkozatát.

Törölték azonban a szenátorok a törvény képviselőházban elfogadott változatából azt a passzust, amely szerint az ítéltáblák keretében bírákból és ügyészekből álló bizottságok alakulnának a köztisztviselőök vagyonnyilatkozatának ellenőrzésére. A honatyák Frunda György javaslatára szavaztak így. Az RMDSZ-es szenátor korábban azzal érvelt, e testületek létrehozása az igazságszolgáltatás kebleiben alkotmányellenes. Szintén Frunda javaslatára az ANI ellen-



Frunda György (balra) „legyőzte” Cătălin Predoiu igazságügyi minisztert és Cătălin Macovei ANI-elnököt



őrei a tisztségviselő mandátumának lejártá után nem három, hanem csupán egy évig vizsgálódhatnak. Nem került be a törvénybe az államfőnek az a javaslata sem, hogy a cégeket is birtokló köztisztviselők a vagyonnyilatkozatukban adjanak számot az állammal kötött üzleti szerződéseikről. Emellett a szenátorok azzal sem értettek egyet, hogy a törvény által érintett személyeknek az ékszereikről, műtárgyaikról is be kell számolniuk a közvéleménynek.

Az ANI vezetője, Cătălin Macovei elégedetlen a törvény végső formájával. Úgy vélekedett: az intézmény hatáskörének megszorítását az Európai Bizottság visszalépésként fogja értékelni a romániai igazságszolgáltatás és a

korruptióellenes küzdelem helyzetéről szóló júliusi jelentésében.

Valamivel enyhébben fogalmazott Cătălin Predoiu igazságügyi miniszter, aki szerint „a törvény valamivel jobb az előző változathoz, de nem olyan, amilyennek szeretnénk volna”. A tárcavezető szerint ezen segíthet a feddhetlenségi törvénykönyv, amelyet ősszel kíván a parlament elé terjeszteni a kormány.

Frunda György szenátor lapunknak nyilatkozva korábban már védelmébe vette az ANI-törvény általa elképzelt változatát. „Nem tettünk egyebet, mint alkotmányos mederbe tereltük az ügynökség működését” – érvelt a politikus, akit a civil szervezetek azzal vádolnak: jelentős mértékben hozzájárult az ANI hatáskö-

rének megnyirbálásához. A szenátor szerint az ANI a módosított törvény életbelépeése után is „marad, ami volt”: önálló intézmény, amely összeveti a köztisztviselők vagyonnyilatkozatait, s ha fennáll a törvénytelen vagyongyarapodás gyanúja, felkéri az illetékes szerveket, azaz az adóhatóságot és az ügyészséget, vizsgálják ki az ügyet. A szenátor ugyanakkor emlékeztetett: egyetlen európai országban sem hoztak létre hasonló intézményt.

Mint ismert, az Alkotmánybíróság korábban alkotmányellenesnek nyilvánította az ANI-törvény több paragrafusát. A parlament módosított a jogszabályon, ám az államfő az új törvény felülvizsgálatát kérte a honatyáktól. ◀

## Kifogásolják a bércsökkenést

ÚMSZ

► A Hivatalos Közlönyben tegnap meg is jelent az a két törvény, amely alapján máától 25 százalékkal kisebb fizetésért dolgoznak a közalkalmazottak. Egy nappal korábban a parlament plénuma elfogadta a jogszabályok módosítását, miután az Alkotmánybíróság több cikkelyt is az alaptörvénnyel ellentétesnek talált. A tájárósi testület beavatkozásának tudható be az is, hogy a kormány által tervezett nyugdíjlefaragásokat nem léptetik életbe. A kormány ezért volt kénytelen 24 százalékra emelni az áfát a korábbi 19 százalékos szintről. Ezt az intézkedést sürgősségi kormányrendelet révén hozta meg a kormány, a rendelet már meg is jelent a Hivatalos Közlönyben. Olga Vasilescu szociáldemokrata szenátor bejelentette, készek aláírni azt a liberális beadványt, amely procedurális okokra hivatkozva arra kéri az Alkotmánybíróságot, hogy helyezze hatályon kívül a bércsökkenítő törvényt. Crin Antonescu PNL-elnök azzal indokolta pártja kezdeményezését, hogy nem tartották be azt a szabályozási kitételeket, amely előírja, egy törvény megszavazása és államfői kihirdetése között el kell telnie minimum 48 órának, mialatt alkotmányosságát kifogásokat lehet emelni. ◀

## EU-tábor (meg)állás nélkül

Horváth István

► „Az EU-tábor tematikája mindig is igyekezett lépést tartani az aktuális problémákkal” – mondta el lapunknak Bodor László, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) elnöke a Marosfőn tegnap megnyílt rendezvény „Állás-, megállás nélkül” mottója magyarázataként. Az idén hetedik alkalommal megtartott EU-tábor szervezői emlékeztettek, hogy míg tavaly a nonformális oktatást promóválták, idén azt próbálják a pályakezdő fiataloknak megmutatni, hogy hol és hogyan lehet

gyakorlatra is szert tenni. „Az elméleti tudás szükséges ahhoz, hogy jó szakemberré, vagy vezetővé váljon valaki, viszont azt gondolom, hogy emellett azt is tudni kell, hogy hol lehet konkrét gyakorlatra is szert tenni” – fogalmazott az ÚMSZ-nek Bodor. Hozzátette: az EU-tábor nem tudja megoldani a fiatalok elhelyezkedési problémáit, ez nem is a céljuk, viszont irányt tudnak mutatni.

Elismerően beszélt a tábor tematikájáról és mottójáról Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök is. Tábornyitó beszédében elmondta, a rendezvény mottójá-

nak az ad különös aktualitást, hogy az ország legnagyobb munkáltatójánál, azaz a közigazgatásban masszív leépítések zajlanak.

A közszférában történő leépítésekhez kapcsolódott Bodó Barna egyetemi docens tábornyitó beszéde is. „A jelenlegihez hasonló krízishelyzetekben, amikor kevés álláslehetőség kínálkozik, tanulni kell, készülni a később kínálkozó lehetőségekre” – mutatott rá a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem kolozsvári karának tanára.

A megnyitót követően Portik H. Kelemen pápai káplán, kanonok, gyergyói főesperes plébános és Bíró Sándor református lelkipásztor mondtak áldást, majd közvetlenül ezután Markó Attila, az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának államtitkára és Báka Magdolna, a Hargita Megyei Kulturális Igazgatóság vezetője tartották a tábor első előadását, „A kisebbségek kultúrájának megőrzése a digitális jövőben” címmel. Utána Takács Csaba, az RMDSZ ügyvezető elnöke és helyettese, Kovács Péter tartottak előadást „Magyarság: nem magyarkodás” címmel. A táborlakók késő délután lazább programokon is részt vehettek: hennafestésben, graffitizésben vagy gyöngyfüzésben is kipróbálhatták magukat, ráadásul minden este hajnalig tartó buli várja a fiatalokat. ◀



Takács Csaba ügyvezető elnök (balra) is előadott Marosfőn

A szerző felvétele

## Bérre menő küzdelem



Bogdán Tibor

Bár a nyugdíjasaktól eltérően a közalkalmazottak áldozatául estek a kormány intézkedéseinek (és az Alkotmánybíróság döntésének), a kormányilletékesek visszaszerezik őket: jövőre ismét teljes egészében megkapják járandóságukat. Már azok, akik megmaradnak tisztségükben. Mert a huszonöt százalékos bérléfaragást jövőre is csak akkor tudják lefaragni, ha kellő számú közalkalmazottat faragnak le az apparátusból. Bölcs döntés; a közalkalmazottak nem a csökkentésekért felelős felelőtlen illetékesekre támadnak majd, hanem egymás ellen acsarkodnak, egymást figyelik árgus szemmel és moszerolják be kiméltlenül feletteseik előtt, hiszen a tét nagy: a vesztes állás és fizetés nélkül marad, a győztes megőrizi munkahelyét és – ha igaz – visszaszerzi teljes bérét is, a vesztes rovására. Mondhatni: a küzdelem bérre megy. Így az ország súlyos válsághelyzetét hozza nem értésével, felelőtlenével előidézött politikai elit szárazon megsüszhet, és ezért az sem magas ár, hogy miután a teljes román társadalmat sikerült kettéhasítania, szembefordítva egymással a ki-váltásos magánszektor és a „gyalogpölgár” közalkalmazottakat, most utóbbiakat is megosztja, egymásra uszítja a tisztségükben megmaradókat, és a tisztségükben megmaradók fizetéséért távozni kényszerülöket. Persze senki sem állítja, hogy Romániában a közzsféra nem érett volna meg a karcsúsításra, tagadhatatlan, hogy a mesterségesen felduzzasztott adminisztratív személyzet az amúgy sem elvétve jelentkező bürokrácia elburjánzásához vezetett. Mindenki tudja, és az államfőtől a kormányfőn át a hangadó kormánypartii honatyáig szinte senki sem tagadja, hogy vannak a fizetésnapokon havi 3000 lejt retiküljükbe tevő titkárnők és 4000 lejes borítékot hazavívó sofőrök. Aminthogy az is köztudott, hogy a közalkalmazotti létszám és vele együtt a bürokrácia megnövelésének egyetlen célja az volt, hogy kényelmes és nem utolsósorban: ragyogóan fizető szinekrákat bizottságszerű pártklienének, rokonoknak egyaránt, akiktől szakértelmet, pláne pedig munkát nehéz lenne elvárni. A soron következő leépítésnél pedig nyilván nem ők, hanem a szakemberek lesznek azok, akik majd távozni kényszerülnek.

Ez aztán magyarázatot nyújt arra a romániai furcsaságra is, hogy bár rövid idő alatt egymillióról közel másfél millióra nőtt a közalkalmazottak száma, a közszolgáltatások színvonala semmit sem javult: a kórházakban bokatorrésbe is bele lehet halni, az iskolák zömében kétségbeesítő állapotok uralkodnak, a hivatalok ablakánál többórások a sorok, az igazságszolgáltatásnál évekig húzódnak a perek, a rendőr pedig inkább szövetségese, mint üldözője a bűnnek. A köztisztviselők száma tehát az egyik olyan dolog, amelyre ráül a mondás: kevesebb több lenne. Nemcsak a gyorsabb és jobb ügyintézésre – de a jelentősen megnövelhető állami megtakarításokra is gondolva.

## Román lapszemle

Hat-hét százalékos inflációt akarnak elfogadtatni a kormány és a Román Nemzeti Bank tárgyalói a Nemzetközi Valutaalap küldöttségével, ugyanis az áfaemelés után tarthatatlannak vélik a korábban előre jelzett 3,5 százalékot. (Gándul) ► Négy százalékkal csökkentek a romániai ingatlanpiaci árak az első negyedében a tavalyi évhez képest. (Gándul) ► A gyermeknevelési pénz 15 százalékos visszavágása érzékenyen érintheti a gyermekvállalási kedvet. Szociológusok szerint az utóbbi évben éppen az állami támogatásnak köszönhetően sikerült megállítani a lakosság csökkenését, amely folyamat most ismét beindulhat. Átlagban egy lejjel lesznek drágábbak máától a cigaretták, miután a gyártók 10 százalékos áremelést hajtanak végre. (Evenimentul Zilei)

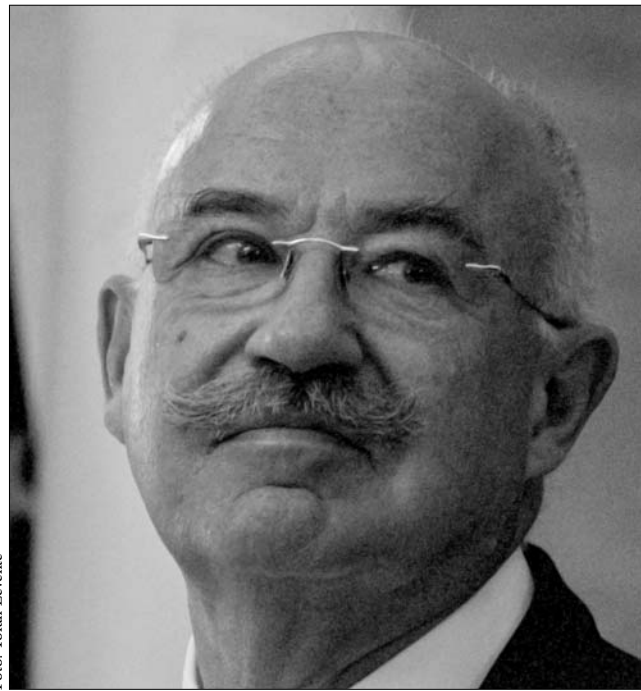
# „Ez kedvező történelmi pillanat”

Bukaresti interjú Martonyi János magyar külügyminiszterrel

Salamon Márton László

► Feltűnő, hogy az új magyar kormány több magas rangú képviselője első útjainak egyike Bukarestbe vezetett: Németh Zsolt külügyi államtitkár és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes után a magyar diplomácia vezetőjeként önt is itt üdvözölhetjük. Tudatosságot ugye szabad feltételezni ebben?

– Mi rögtön az elején jeleztük, hogy új minőséget akarunk adni a Közép-Európa-politikáknak, és azt is jeleztük, hogy ennek lesz egy kiemelten fontos déli dimenziója. Én magam már voltam Ljubljánban, voltam Zágrábban, voltam Belgrádban, most itt vagyok Bukarestben, és tulajdonképpen hasonló dolgokról beszélünk mindent – regionális politikákról, függetlenül attól, hogy az illető ország már EU-tag, vagy az lesz a közeljövőben. A magyar-román kapcsolatok ebbe a térségi politikába helyezendők, és kis túlzással azt mondhatnánk, ez egy kedvező történelmi pillanat. Ezzel a lehetőséggel élni kell, van egy csomó érdekazonosság közöttünk, amelyeket azonosítani kell. Ilyen közös érdek például az, hogy Románia teljes schengeni csatlakozása 2011 márciusában megtörténjen, megszűnjön a határellenőrzés. De más ilyen



Fotó: Tófián Levente

területek is vannak: az új uniós pénzügyi perspektíva, az agrárpolitika, a kohéziós politika, az energiapolitika.

► A román fél megértéssel viszonyul a magyar állampolgársági törvény módosításához, és ez a mostani látogatásán is megerősítést nyert.

– A magyar állampolgársági törvény rendkívül hasonlós a románhoz, és amit mi mondani tudunk az az, hogy mi ezt a törvényt a nemzetközi jogrenddel összhangban fogjuk alkalmazni. Ami azt jelenti, hogy nem automati-

kus megítélésről, hanem automatikus határozathozatalról van szó, önkéntes egyéni elhatározás alapján. Az is világos, hogy a magyar állampolgársági törvényben nincs etnikai elem, hanem csupán nyelvi-kulturális elem. Román-magyar viszonylatban ez teljesen tiszta kérdés, és ennek örülünk.

► Melyek azok a romániai, kisebbségi kérdésekkel kapcsolatos folyamatok, amelyeket figyelemmel követ a magyar diplomácia?

– Mi nagyon szeretnénk, hogy az oktatási törvényt

elfogadtassék a román törvényhozás mindkét házában, de ennek az esélyeit én nem tudom megítélni. Ez egy jó törvény, nemcsak a magyar nyelvű oktatás bővítése miatt, hanem azért is, mert decentralizációs tendenciát fejez ki, amit mi jónak tartunk. Ha ezt a törvényt elfogadják, megnyílhat az útja annak is, hogy azt a réges-régen betervezett kisebbségi törvényt is elővegyék, ami szintén fontos kérdés számunkra. Látjuk, hogy Szerbiában nagyon fontos előrelépés történt ezen a területen, és nagyon bízunk abban, hogy a kisebbségi törvénynek a napirendre tűzése hasonló fejleményhez vezet Romániában is.

► Minek tulajdonítja ön azt a tényt, hogy miközben a magyar-szlovák viszony minden korábbinál fagyosabbnak nevezhető, eközben a magyar-román kapcsolat mintha soha nem lett volna ennyire közeli?

– A szlovák-magyar viszony várakozásaink szerint javulni fog. Szlovákiában véget ért a választási kampány, megalakul egy új, jobb-közép kormány. Vitás kérdések vannak, ez kétségtelen, de tárgyalni fogunk a szlovák kormány képviselőivel, és megpróbáljuk a vitás kérdéseket rendezni. Az, hogy a szlovák fél miért használt olyan hangnemet, mint amilyet

használt az elmúlt hetekben, én nem elemezném most.

► Pusztán aktuálpolitikai kérdés az, hogy a szlovák, illetőleg a román viszonyulás Magyarországhoz ennyire eltérő, vagy ennek vannak mélyebb, kulturális okai is?

– Biztos, hogy vannak mélyebb okai is, de ezt elemezni értelmiségi gyakorlat. A külügyminiszternek az a dolga, hogy megkísérelje javítani a kapcsolatokat azokkal az országokkal is, amelyekkel ez adott esetben eddig valóban nem a legjobban alakult. Örövendetes, hogy a román-magyar kapcsolatok ilyen jól alakulnak, és ennek ösztönzést kell jelentenie arra nézve, hogy a szlovákokkal ugyanilyen jó kapcsolatokat próbáljunk meg kialakítani.

► Szlovákiában most egy szlovák-magyar párt, a Híd – Most jutott be a parlamentbe és úgy tűnik, kormányra is kerül. Romániában az RMDSZ kormányerő. Vigyük tovább a párhuzamot a két ország között, ebben a tekintetben is.

– Ha létrejön a négyparti koalíciós kormány Szlovákiában, én a magam részéről azon leszek, hogy a Híddal – amelynek választói becslések szerint háromnegyed részben magyarok – jó kapcsolatot építsünk ki. Persze ugyanúgy

megőrizzük a kapcsolatainkat a másik, a szlovák parlamentbe be nem került alakulattal, a Magyar Koalíció Pártjával is. Romániában az RMDSZ kormányzati tényező, és a legutóbbi napok fejleményei arra utalnak, hogy az is marad. Az RMDSZ az Európai Néppárthoz tartozik, akárcsak a másik romániai kormánypárt, a Demokrata-Liberális Párt, tehát ugyanahhoz a politikai családhoz tartoznak, mint a magyar kormánypárt, a Fidesz.

► Románia EU-csatlakozása után úgy tűnt, kiürült a külpolitikai stratégia. Magyarország a regionális politikában keres új utakat, valamiféle víziót. Ez lehetne az irány Románia számára is?

– Magyarország számára most nagyon fontos a regionális politika, miközben továbbra is nagyon fontos az európai integrációs politika és a transzatlanti politika is. Nem kétséges, hogy most mi új dimenziót próbálunk adni a regionális politikáknak, változó geometriájú, rugalmas közép-európai politikát akarunk építeni. Ebben nagyon fontos a déli irány, a déli dimenzió, és ezen belül pedig különösen fontos ország számunkra Románia. De hogy Románia számára mi lenne a követendő irány, erről hadd ne én beszéljek. ◀

## Orosz kémek James Bond nyomdokain

Az Egyesült Államokban letartóztatott állítólagos orosz kémek ügye nem fogja sérteni Moszkva és Washington javuló kapcsolatát – közölte szerdán az orosz külügyminisztérium.

Gy. Z.

► Az amerikai igazságügyi minisztérium hétfőn jelentette be, hogy letartóztatottak tíz, feltételezett orosz kém, akik állítólag hosszú távú küldetésen voltak, mélyen beépülve az amerikai társadalomba.

Gyűjtötték a pletykákat

„Várakozásaink szerint nem lesz negatív hatása az orosz-amerikai kapcsolatokra az állítólagos orosz kémek amerikai letartóztatása” – közölte az orosz külügyi szóvivő, és egyben emlékeztetett fehér házi kollégájának keddi nyilatkozatára, amelyben Robert Gibbs kijelentette: nem hiszi, hogy a kémügy rossz hatással lesz a két ország közötti újraindított kapcsolatokra.

Moszkva kedden elismerte, hogy orosz állampolgárokat vettek őrizetbe az Egyesült Államokban, a külügyminisztérium azonban közle-

ményben tagadta, hogy bármi törvénytelen elkövetek volna. Vlagyimir Putyin orosz kormányfő kedden szintén úgy nyilatkozott Bill Clinton volt amerikai elnökkel történt találkozásán, hogy reményei szerint nem sérülnek majd a kémügy miatt a kétoldalú kapcsolatok.

Az amerikai hatóságok szerint a kémeknek az volt a feladatuk, hogy amerikai politikai döntéshozatali kérdésekről szerezzenek információkat. Egyebek mellett Washington afganisztáni politikájáról, az iráni atomprogramról és a fehér házi pletykákról kellett megtudniuk, csak a belső politikai körök által ismert információkat – közölte az amerikai igazságügyi minisztérium.

Obama a célkeresztben

Moszkva nem hajlik arra, hogy a Fehér Ház titkos intrikáit vélje felfedezni a kémügyben. Egy magas rangú diplomáciai forrás rámuta-



Chapman asszony, a szexbomba – amúgy orosz kém

tott, hogy az Obama és Dmitrij Medvegyev között kialakult bizalom szintje elég

magas ahhoz, hogy Obama múlt heti washingtoni találkozójukon ne tájékoztatta

volna orosz kollégáját a készsülődő akcióról. „Ha ezt nem tette meg, azt jelenti, hogy az utolsó pillanatban értesítették a műveletről” – véli a diplomata.

Az *Izvesztyija* című orosz lap úgy véli, hogy a botrány valódi célpontja Barack Obama. Nyikolaj Leonov nyugalmazott hírszerző, a KGB egykori magas rangú vezetője kifejtette, hogy Amerikában sokan szeretnék leállítani a kapcsolatok felmelegítését, és visszahozni az előző elnök, George Bush politikáját.

Hollywoodi forgatókönyv

A magyar rendőrséget nem értesítették arról, hogy Budapestre készült a hétvégen kirobant orosz kémbotrány egyik gyanúsítottja, akit kedden Ciprusban fogtak el. Az 55 éves Robert Christopher Metsos – akit pénzmosással és kémkedéssel vádolnak – az Interpol riasztása nyomán a larnakai reptéren vették őrizetbe, amint éppen a magyar fővárosba repült volna. Metsos állítólag a csoport tagjainak pénzmozgásaiért felelt, hogy az FBI információi szerint 2006 júniusában pénzt kapott egy orosz ügynöktől, amit zacskóba téve

egy parkban ásozott el a New York állambeli Wurtsborónál. A csomagot később két másik, a jelenlegi ügyben megvádolt személy ásta ki. A férfi útleletét ugyan elvették, de anélkül is könnyen megszökhet: a *Globe & Mail* szerint hozzávetőleg 50 dollárért bármelyik helyi taxisofőr átviszi a török fennhatóság alatt álló Észak-Ciprusba, ahonnan belföldinek minősülő – azaz útlelet-ellenőrzést nem igénylő – repülőjáratokkal Törökországba utazhat.

A botrány igazi 007-es sztorivá kerekedik: egy vörös szépségre, név szerint Anna Chapmanre irányul a legtöbb figyelem. „Nem találkoztunk Kaliforniában tavaly nyáron?” – kérdezte tőle a kapcsolatait játszó FBI-ügynök, mire a dúskeblű szexbomba egy magazinnal a kezében így válaszolt: „Nem, inkább Hamptonsban lehetett.” Megbízója egy hamis útlelet átadására kérte, a 28 éves, elvált üzletasszony azonban már nem tudta teljesíteni küldetését: őt is letartóztatták.

Az FBI a gyanúsítottak padján ülő tizenegy orosz kémről évek óta gyűjti a bizonyítékokat. A hétfői letartóztatás után egyre több részlet derül ki az izgalmas kém-történetről. ◀

## Lap-top

**A nap címe.** Milyen szerencsétlenségnek kell még Romániára törnie, hogy megszabaduljunk Boctól? *Jurnalul național.*

**Magyarázat.** A lap szerint az észak-moldovai természeti katasztrófák „még egyszer megmutatták, mennyire messze állnak a központi hatóságok az emberek szenvedéseitől”. „A Boc-kormány ismételen bebizonyította a képtelenségét arra, hogy a válságra reagáljon.” Az általános vád igaz lehet, ám az árvíz ellen valóban nehéz védekezni. Különösen azok után, ami egy elejtett keserű miniszteri megjegyzésből kiderül: a katasztrófa a lakosság jó részét egész egyszerűen tökrészezen érte. Komikus lenne, ha nem lenne tragikus.

**Ismeretlen katona?** Hatásos cikket ír a *Ringben* a közmédiák vezetőségeinek parlamenti megválasztásáról a tekintélyes román újságíró, Ion Cristoiu. Szó, ami szó, kísérté némi politikai felfordulás főleg az elnök-vezérigazgatók megválasztását, de hát ez eddig is így volt, nem először történik meg, hogy a parlamenti kisebbségnek nem sikerül érvényesítenie akaratát. Még abban is egyetértünk az ismert publicistával és lapemberrel, hogy a rádió volt elnöke, Maria Țoghină, aki a vezetőtanáccsal együtt derekas munkát végzett az intézmény élén, a „csaholó politizáltság áldozata” lett – megjegyezzük, ugyanúgy, mint elődje és annak az elődje és annak az elődje és annak az... (Fogjanak meg, fogjanak meg!) Abban nem érthetünk egyet a Mesterrel, hogy a kormánypártok egy „anonim magyart” javasoltak a rádió élére. Demeter András CV-je körülbelül ötször olyan tartalmas, mint volt a kezdetekkor a tiszteletre- és szeretetreméltó hölgyé, amikor a szerény parlamenti tudósítóból egyből elnök lett. Különben az új vezetés sikerének a kulcsa kettejük jó együttműködése lehet.

**A nap álhíre.** Victor Ponta (de la PSD) bevallotta, hogy eredetileg tulajdonképpen ő akart volna a közszolgálati rádió elnök-vezérigazgatója lenni, de időközben a hatodik sorból előléptették pártelnökké, és be kellett érnie ezzel a kisebb befolyású szereppel.

### Minden napra egy mondás

„A siker definíciója: ha jobban csinálod, mint a legjobb barátod.” *Richard Quine*

## Halványodó dicsőség



Horváth István

## A vége szeretet

### SZELLEMLIDÉZÉS

Annak az anyagnak a legnagyobb része, amellyel foglalkoznia kellett, semmilyen összefüggésben sem volt a valósággal, még olyan összefüggésfelében sem, amelyet egy hazugság jelent. Az eredeti statisztikák éppúgy a fantázia szüleményei voltak, mint a helyreigazítottak. Az ember gyakran saját maga volt kénytelen kitalálni őket. A Bőség-minisztérium jelentése például a szóban forgó negyedévben száznegyvenötmillió párba becsülte a cipőtermelést. (...) Lehetséges, hogy egyáltalán nem is gyártottak cipőt. (...) Köztudomású volt, hogy minden negyedévben csak csillagászati számokban kifejezhető mennyiségű cipőt gyártottak - papíron, s közben Óceánia lakosságának mintegy a fele mezítláb járt. S így volt ez minden feljegyzett ténnyel, akár nagy dologról volt szó, akár kicsiről. (...)

A telekép tovább ontotta a beszámolót a foglyokról, a zsákmányról és a mézárásról, odakinn azonban kissé alábbhagyott az üvöltözés. (...) Winston megint a Szeretet-minisztériumban volt, mindent megbocsátottak neki, lelke fehér volt, mint a hó. A vádlottak padján ült a nyilvános tárgyaláson, mindent bevallott, mindenkit bevádolt. (...) Felnézett az óriási arcra. Negyven év kellett hozzá, hogy megtanulja, miféle mosoly rejteződik a fekete bajusz alatt. Ó, kegyetlen, szükségtelen félreértés! Ó, konok, önfejű számkivetés a szerető kebelről! Két ginszagú könnycsepp szivárgott le az orra tövébe. De most már ténben van, minden rendben van, a küzdelemnek vége. Diadalt aratott önmaga fölött. Szerette Nagy Testvért.

*George Orwell: 1984. Fordította Sziójgyártó László*

# A terjeszkedés határai

A G20 és a G8 torontói illetve musokai tanácskozása vehemens utcai tiltakozásokba torkollott, bár a várt tízezer tüntetőnek alig a fele jelent meg az utcákon. Az indulatok azonban így is soha nem látott hevességgel szabadultak el. A tüntetők törtek, zúztak, többször is összecsaptak a rendőrökkel. Az utca mindenekelőtt az összejövetelek költségeit kifogásolta (utóbbiak valóban rekordösszegre, mintegy 900 millió dollárra rúgtak), s a szegények helyzetének rendezését, illetve új munkahelyeket követeltek. De a találkozó szónokai is „növekedésbarát költségvetési fegyelméről” szóno-koltak. Magyarán mindkét fél megmaradt a fogyasztói társadalom gyakorlatának és gazdasági rendszerének értékrendjénél. Eltérés csak abban mutatkozott, hogy ki-vel kell megfizettetni a „növekedésbarát” gazdasági rendszer fenntartásának költségeit.



Bíró Béla

Ebben a kérdésben egyébként a „nagyok” között vannak, akik úgy vélik, hogy a rendszer a kedvezményezettek körének szűkítésével is

változatlan formában működtethető tovább. Mások azon a nézeten vannak, hogy a fenntartás költségeit méltányosabban kell elosztani, a bankszektor és a tőzsdéi tranzakciókat is be kell vonni az adózók körébe. Ez annál is méltányosabbnak tűnhet, mivel az ingatlanpiaci válság ki-robbanását követően a bankszektor az államok mentették meg az összeomlástól. Azok az államok, melyekben a bankok konszolidálására nem volt szükség, ellenzik is a nagy európaiak (Németország, Franciaország és Anglia), illetve (egyelőre bizonytalanul) az Amerikai Egyesült Államok által szorgalmazott bankadó és a pénzügyi tranzakciókra kiszabott adó bevezetését.

A résztvevők körében általános volt a nézetazonosság arra vonatkozóan, hogy a mai válság oka az államok túlköltekezése. Nem véletlen, hogy a legnagyobb gazdaságok képviselői a kiutat egyértelműen az államháztartási hiány csökkentésében látják. A nagyok (akik az eladósodottság vonatkozásában is a legnagyobbak), úgy döntöttek, hogy 2013-ig felére csökkentik a hiányt.

Ami a gazdaságélénkítő intézkedések fokozatos visszavonását is jelenti. Igaz, többen is figyelmeztettek arra, hogy a kiadások megkurtítása az úgynevezett feltörekvő gazdaságokat hozhatja nehéz helyzetbe. Sok szó esett a globális pénzügyi rendszer

átalakításának szükségességéről, a kérdés megvitatása azonban megrekedt az általánosságok szintjén. A válság mélyebb okairól alig esett szó. Pedig nyilvánvaló, a világ-

gazdaság mai rendszere már rövidtávon sem látszik fenntarthatónak. Az extenzív fejlesztés tartalékai minden vonatkozásban kimerültni látszanak. A világpiac az egykori szocialista gazdaságok bekebelezése nyomán elérte terjedelmi határait. S úgy tűnik, maga a globalizáció is ledönt-hetetlen falakba ütközik.

Az elmúlt fél évszázad gazdasági fellendülését elsősorban annak köszönhetjük, hogy a tőke folyamatosan olyan területekre hatolt be, ahol a legkisebb bérköltséggel a legnagyobb profitot remélhette. Ez a folyamat azonban elkerülhetetlenül kiegyenlítődés-hez vezetett és vezet a továbbiakban. Mind

## A legnagyobb város képeslapokon

Midőn az ember betér egy antikváriumba, óhatatlanul rabul esik a hely varázsának. A könyvek régisége vagy ritkasága vitatható, tartalmuk fölöttébb változatos – kétes, értékes vagy silány. Giccs és csiszolatlan gyémánt. Am a hely egésze maga a búvászínház, és benne minden ember színész és néző.

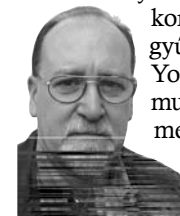
Én például régi képes levelezőlapokért járok vissza rendszeresen kedvenc pest-budai helyeimre. (Majd hülye leszek elárulni, lokalizálni forrásaimat, mikor minden márkásabb látképért, erdélyi városért vagy életképért élet-halál harc folyik a gyűjtők és a kapzsi dealerek között, ami az árakban is követhető. Elég rápillantani a ceruzával hevenyészve felírt árakra, hogy lássa az ember, ma már a négyzámjegyű összeg sem ritka az eladó lapok hátán.) Csak úgy beállítok, lehetőleg ártatlan képpel, naiv kíváncsiszkodóként, és megkérdem: nem árusítanak véletlenül képeslapokat? Még álmomban sem mondom: tartanak-e lapokat, mert ezzel az ember elárulja magát, honnan jön; ilyenkor a kereskedő mindjárt odavezeti a balekot a pultra kihelyezett eladhatatlanok csaldobozához, amelyben kellemes karácsonyi és hűsvéti giccses üdvözlők nyakra-főre, csendéletek haldokolnak, elapadt tehetségű moziszínészek savanyodnak, festményreprók idétlenkednek, francia és algériai városképek ropják diszkrét gavottjukat, krinolinban és bő manírban.

Az eladó felmér, gondolatban elkészíti a pénz- és lélektani portrédat, aztán bemegy egy függönnyel lezárt előraktárba és kihoz egytől-ötig terjedő albumot, fókot, melyben többé-kevésbé ott van az egész osztrák-magyar monarchia betűrendezett látképekben. Középkorú utcák és terek, műemlékek, zsánerképek, nyaralások, hegyek, fürdőparádé, vonat, katonaság, iskolák stb.

Mohón esel neki, minden van: Kassa, Kolozsvár, Budapest, Győr és Miskolc. (Különösen sok az 1938-1940-ben postázott anziksz.) Csak Vásárhely nincs. Illetve a városháza és a kultúrpalota minden mennyiségben, méretben, látószögben. Olykor a kadétskola. Ha rákérdezel, az eladó széttárja a kezét és azt mondja, épp a múlt héten vitte el egy úr. Vagy ötvenet-százat. A mennyiség a fontos a biztos gutaütés bekövetkeztében érdekében.

De azóta is sokan keresnek erdélyi lapokat, vásárhelyeket, teszi hozzá. Végül azt kérdezi: mekkora város az a Vásárhely, ahonnan ennyi gyűjtő jön? Talán nagyobb mint New-York? Te ismered a legjobbban a népességi mutatókat, de azért kaján, magadat is megvesztegető mosollyal rábólintasz.

Es az eladó csak áll és hosszan bámul utána, vagy árengedményt ad a vigaszágon vásárolt gyilkos-tói képre...



Sebestyén Mihály

## Röviden

## Busás bevétel?

Tizenhárom és tizenöt millió lej közötti bevételre számít az állampapírok belső piacokon való értékesítéséből a román pénzügyminisztérium a harmadik negyedévben – írta a tárca közleményére hivatkozva a *Ziarul Financiar*. A most zárult (április-júniusi) periódusban a tárca reményeit megfiúsította a piac: ekkor ugyanis csupán nyolcmillió lejt sikerült ezen az úton megszereznie – mintegy kétharmadát annak a 11–13 millió lejnek, melyre számított.

## Unió bajnok

Az elbocsátott dolgozók számát tekintve az Európai Unió első öt cége között szerepel a CFR Marfa és a Bechtel Románia az év első három hónapjának statisztikájának alapján – írta az *incont.ro* az Eurofound felmérésére hivatkozva. A két cég összesen 8600 dolgozójától vált meg az említett időszakban. Paradox módon Románia második helyen áll az elbocsátások, harmadik helyen pedig az alkalmazások viszonylatában uniós viszonylatban.

## Segély a bankoknak

Közel 132 milliárd eurós finanszírozási alapot hozott létre az Európai Központi Bank az eurózóna pénzügyi helyzetének megsegítésére, annak érdekében, hogy időben törleszthessék határidős kölcsöneiket. A rekordnagyságú összegből egyszázalékos kamat mellett három hónapos hitelt nyújtanának – írta az *Agerpres*. Eddig 171 bank jelezte érdeklődését.

## Pirosban a Zöld ház

Kovács Zsolt, Totka László

Országsszerte 14–18 ezer magánházat szerelnék fel vagy alakítanak át alternatív fűtési rendszerekkel a ma induló Zöld ház program révén – mellyel a lakások napelemekkel, hőszivattyús rendszerrel vagy fűrészkörpát, pelletet használó kazánokkal való ellátását támogatja a Környezetvédelmi Minisztérium. A projektre összesen százötven millió lejes keretet különítettek el, mely a lakosság arányában oszlik el a megyék között. A legtöbb pénzt, 9,7 millió lejt Bukarest kapja, míg a legszerényebb, 1,1 millió lejes keret Kovászna megyének jut – mondta el Nagy József, az Országos Környezetvédelmi Ügynökség elnöke.

## „Langyos” fogadtatás

Háromszéken nagy érdeklődés övezi a Zöld házat, és bár keveselik a megyének kiosztott összeget, bíznak abban, hogy ezt később kiegészítik – tudtuk meg Geczó Boda Rezsőtől, a sepsiszentgyörgyi Gebore szakcég tulajdonosától. Az alternatív fűtésrendszereket forgalmazó vállalkozás vezetője elmondta: igyekeztek alacsony költségű, úgynevezett „low cost” ajánlatokat készíteni a lakosság vásárlóerejét figyelembe véve, ám ha valaki komolyabb rendszert szeretne, még legalább annyi pénzt kell hozzátennie, mint a támogatás összege. Az ország más részein tevékenykedő szakvállalkozások azonban nem ilyen optimisták, annak ellenére, hogy az intézkedés célja egyben fellendíteni az

ágazat forgalmát. „Az állam igen kevés támogatást ad, a megszorítások miatt a lakosságunk most különösen kevés pénze jut erre. Talán jövőre javul a helyzet, ám jelenleg a válság miatt egyáltalán nem számítunk a kereslet növekedésére” – vélekedett egy nagyváradai üzletember, aki szerint a program tavalyi

zet gerjeszt, ehhez mintegy 200–400 eurónyi szerelési költség járul. Egy átlagos méretű ház optimális napelemes rendszere azonban már 2800–3500 euró között váltakozik – melyért viszont kárpótolt az, hogy egész évben biztosított a melegvízellátás, emellett pedig fedezve van a fűtés költség 15–20 szá-

nanszírozási rendszer, amellyel a háztartásokat segítik, hogy a megújuló energiaforrásokhoz hozzáférjenek, sőt van egy sokkal fejlettebb változata is, melyben a megtermelt többletáramot az országos energiaszolgáltatók megveszik” – mesélte az ötlet születésének körülményeit Korodi Attila volt környezet-

dék” – magyarázta Korodi a tavalyi kudarc okát, aki reméli, hogy a felélesztett programból sikerül jobban kiiktatni a bürokratikus elemeket.

## „Zöld” papírmunka

Mint ismeretes, hateres lejes támogatásban részesülhetnek azok a magánszemélyek, akik pellettel működő kazánok, illetve napkollektorok felszerelése mellett döntenek, a hőszivattyús rendszerek telepítéséből pedig nyolcezer lejt vállal át az állam. „Ez a támogatás egy normális méretű lakóház esetében a rendszer értékének mintegy felét jelenti” – mondta el korábban Nagy József. Az érdekeltek mátol jelentkezhetnek a megyei környezetvédelmi hivataloknál, a minisztérium internetoldaláról letölthető típuskérvénnyel, illetve nyilatkozattal. Csatolni kell a személyazonossági igazolvány másolatát, a ház telekkönyvi kivonatát, egy tanúsítványt, hogy a tulajdonosnak nincs adóssága a helyi tanács fele, egy bankszámlát igazoló bizonylatot, illetve egy felcímezett válaszlevelet. Egy pályázat elbírálása két hónapig is eltarthat, a kifizetésre pedig előreláthatólag év végéig kell várni – mondta el érdeklődésünkre Lőrincz Csilla, a Környezetvédelmi Alap Ügyvezetőségének igazgatója, aki eddigi tapasztalatai szerint leginkább a tulajdonjogot igazoló iratok körül számít fennakadásokra. Bár pillanatnyilag nem tudják megjósolni a pályázók számát, nagy érdeklődésre számítanak. ◀



Napenergiára ború? A Zöld hához fűzőtt várakozásokat felülírhatja a takarékoság

befagyasztása is megingatta a Zöld házba vetett bizalmat. „Egyszerűen nincs értelme foglalkozni vele, mivel nincs érdeklődés az ilyen típusú kínálatra” – summázta az ÜMSZ-nek egy napkollektorok felszerelésével foglalkozó székelyföldi vállalkozó.

## Megtérülő kiadások

Mint megtudtuk, már 1200 euróért megvásárolható egy egyszerű napkollektoros rendszer, amely két személynek elegendő meleg vi-

zaléka is. Ajánlott a 2000–2500 euróért kapható levegő-víz típusú hőszivattyús rendszer is, amely könnyűszerrel csatlakoztatható a már meglévőre. A pályázat leadása előtt az érdeklődőknek mindenképpen ajánlott egy tanácsadót felkeresni – intenek a szakemberek – annál is inkább, mivel a típusnyomtatványban tartalmaznia kell a telepítendő rendszer pontos, szakszerű leírását és tartozékait is.

„Európában már számos országban létezik olyan fi-

védelmi miniszter, aki tárca-vezetőként 2009 elején hirdette meg az intézkedést. A Zöld házat a nagy lelkesedés ellenére a küszöbön álló kormányváltás hiúsította meg. „A kormányra kerülő szociáldemokrata párt, miután eleinte teljesen elvetette az ötletet, egy olyan megoldással rukkolt elő, mely csak tömbházaknak szólt, közbeszerzésre alapozott, így jelentősen leszűkítette a hozzáférési lehetőségeket. Tehát háttérbe került a családokat segíteni akaró, eredeti szán-

## Bürokrácián bukhat az üzlet

Fleischer Hilda

A bürokrácia sziklaszilárd falai, korrupcióba, átláthatatlan, és instabil üzleti környezetbe, és sok esetben a rövid- és hosszú távú stratégia hiányába ütköznek a Romániába érkező külföldi befektetők – hangsúlyozták tegnap Bukarestben az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) vezetői, akik szerint a romániai gazdaság

élénkítéséhez átfogóbb politikai akaratra, illetve gondolkodásmód-váltásra is szükség van.

„A külföldi cégeknek úgy kellene erre az országra tekinteniük, mint egy versenyképes gyártói bázisra, és egy európai növekedési stratégiai központra, nem pedig egy olcsó munkaerő-szolgáltatóra, főleg a jól képzett szakemberek nagy számát tekintve” – fogalmazott Sorin Míndru-

țescu. Az AmCham romániai elnöke elmondta, a Kamara az utóbbi időszakban a gazdasági döntések késleltetését vette észre, amely nagyon befolyásolja az aktuális és a potenciális befektetők bizalmát. „A vállalkozók próbálnak jobb előreláthatóságot, illetve az elsődleges kötelezettségvállalások betartása által nagyobb stabilitást biztosítani a befektetőknek” – hangsúlyozta az igazgató.

Az eseményen jelen levő amerikai nagykövét, Mark Gittenstein arra hívta fel a figyelmet, hogy a kormány jelen pillanatban a magánszektor kiszélesítésére, illetve a fiatal szakemberek itthon-tartására kellene nagyobb figyelmet fordítania. „Amióta Romániába kerültem, nagyon sokat foglalkozom 18–20 év közötti fiatalokkal. Akárhányszor felteszem ezeknek a diákoknak a kérdést, hogy hol látják magukat öt év múlva, egy harminc fős csoportból szinte senki sem akar az ország határain belül maradni. Ez pedig ijesztő arány” – mondta Gittenstein, hozzátéve, majdnem naponta találkozik olyan amerikai befektetőkkel, akik egyszerűen elvesznek a romániai papírmunka, bürokrácia labirintusaiban.

A tizenhét évvel ezelőtt alapított romániai AmCham összesen 300 amerikai, nemzetközi, illetve helyi céget foglal magába, amelyek beruházásai az országban a tízmilliárd dollárt is elérik, 150 ezer munkahelyet biztosítva. ◀

## Törlik a minimáladót

ÜMSZ

Míg mátol emelkednek az árak a hozzáadottérték-adó (TVA/áfa) ötszázalékos növelésének „köszönhetően”, az Adótörvénykönyv tehermentesítő módosításai körvonalazódnak. A képviselőház költségvetési bizottságának tegnapi döntése értelmében az ötszázalékos csökkentenék az élelmiszerekre, gabonára és lakásépítésre kivetett áfát, ugyanakkor eltörölnék a kisvállalkozásokat sújtó minimáladót. Az ellenzéki politikusok által benyújtott módosítási javaslatokat elfogadta a testület, így a határozatra már csak a képviselőháznak kell a döntését adnia, melyre előreláthatólag az őszi ülésszak kezdetén kerül sor. A TVA-csökkentés a kenyér- és pékárukra, friss hústermékekre, tejre, növényi olajra és cukorra vonatkozna, az építkezések területén pedig kiterjedne a beépítendő telkekre is.

A Román Nemzeti Bank (BNR) ugyanakkor óvatosságot tanúsít a monetáris politikával igyek-

szik elejét venni az inflációnak, melyet a kormány áfa-emelési szándéka idézhet elő: tegnapi igazgatótanácsi ülésén a várakozásoknak megfelelően az irányadó kamat 6,25 százalékos szintjének megőrzése mellett döntött. A pénzügyminiszter ugyanakkor közleményben tudatta, hogy minden lehetséges eszközt megragad annak érdekében, hogy az árak és a pénzügyi helyzet stabilitását megőrizze.

A *Hotnews.ro*-nak nyilatkozó jegybanki források nem tartják kizártnak, hogy az intézménynek hamarosan módosítania kell inflációs célját.

„Miután nagy erőfeszítéssel kilenc százalékról 4,4-re faragtuk le az inflációs rátát, megtörténhet, hogy most vissza kell térnünk ehhez a 2005-ös szinthez” – esetelte a szakértő a helyzet súlyosságát. A kormány megszorítási politikájának költségei a lej is áldozatul esett, újabb történelmi rekordot döntve szerdán: a jegybank hivatalos árfolyama szerint 4,35 lejt fizettek egy euróért. ◀



Az amerikai befektetők úgy vélték, hogy szükséges a romániai TVA-emelés újratárgyalása. A szerző felvétele

# Ma robban az áfabomba

A lakosság megrohmozta az üzleteket a július elsejétől várható áremelkedés előtt

Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

► „Az embernek az az érzése, hogy valami természeti katasztrófa vagy háború fenyeget, miközben engedi magát sodortatni a hipermarketekben vásárlók tömegével. Hirtelen nem is értettem, miért áll ennyi ember a kasszáknál” – számolt be tapasztalatairól a marosvásárhelyi F. Ágnes, aki a hozzáadottérték-adó (TVA/áfa) máától életbe lépő emelése előtti vásárlási lázzal szembesült a helyi Real hipermarketben. Az alapélelmiszerek polcai szinte üresek, az emberek hatalmas tételekben vásárolják az olajat, lisztet, cukrot – magyarázta a háziaszszony, akit váratlanul ért az üzletben kigyózó sor.

## „Ünnepi” kétségbeesés

A polcok feltöltésével megbízott rakodómunkás elmondása szerint naponta

többször is feltöltik a készletet, folyamatosan résen vannak, akkor az árnövekedéstől tartók érdeklődése. „Fura mód egészen ünnepi a forgalom, csak kiemelt napokon szoktak ennyien lenni, mint ahányan az utóbbi napokban dugig töltötték a kosarukat” – fogalmazott a zsúfolt műszakban teljesítő alkalmazott. A kolozsvári Mărăști negyedi Kaufland menedzserétől megtudtuk: rendkívüli program szerint, teljes létszámban dolgoznak az alkalmazottak, hogy ki tudja elégiteni a keresletet. „Várható volt, hogy az áfa növelésének hírére megnő a vásárlók száma is, erre külön készültünk. A liszt, az olaj, a húsfélék, a konzervek, a gyümölcsök a legkelendőbbek az utóbbi napokban, ezekből többet is rendeltünk a szokásosnál. Az elektromos cikkek iránt is megnőtt az érdeklődés, úgy tűnik, aki mostanában beszerzésen gondolkodott, az nem

haboz tovább” – mondta el lapunknak Cosmin Oltean. „Most még négy lejért tudok olajat, 2,5-3 lejért lisztet vásárolni, bespájzoló. Fogalmam sincs, mi lesz, ha megugranak az árak, nő a közüzemi számla. Egyszer csak kiürül az a kamra, akármennyire is igyekszünk teletömni most” – mondta el lapunknak egy nyugdíjas vásárló, aki bevallotta, megtakarított pénzt most mind élelmiszere költi. A fiatalabbakon is kitört a vásárlási láz. „Nem éppen létszükséglet a divatáru, de most azért is kapva kapnak az emberek, a szépségápolási szerekből is bevásárolnak, azt hiszem, ez már nem is takarékosági kérdés, benne van a levegőben a kényszeres pénzköltés” – számolt be tapasztalatairól a kolozsvári Iulius Mall eladója, aki szerint nem túlzás azt állítani, a húszas-harmincas generáció úgy viszi a piperecikket, mint a cukrot.

## Ostrom szünet nélkül

Háromszéken állandósult a vásárlói roham, tegnap, hétköznap délelőtt is annyian vásároltak, mint máskor egy zsúfoltabb hétfői délutánon. Az egyik sepsiszentgyörgyi raktáráruház üzletvezetője szerint az érdeklődés nem lanyhul, a délutáni órákban csak nő a tömeg. „Alkalmazottainkat felkészítettük arra, hogy húzós napjuk lesz, hiszen a vásárlók rohama és a zárás után sem megyünk haza. Éjszaka újra kell áraznunk az egész készletet, és az új áfás árakkal kell felcímkéznünk a termékeket” – mondta el N. Corina. Hozzátette: a következő időszakban a vásárlások 10 százalékos visszaesése számíthatnak. Az 56 éves B. Ilona férjével türelmesen állt a hosszan kigyózó sorban az egyik üzletben, érdeklődésünkre elmondta: körbejárták az összes nagyobb boltot, feltérképezték az árakat, és az előzetes ma-

gánfelmérés alapján próbálnak nagyobb tételben vásárolni étolajat, cukrot és más tartós élelmiszert. „Ráérünk sorban állni, hiszen mindketten betegnyugdíjasok vagyunk, és megijedtünk az áremelésektől, mert így is nagyon kevés pénzből kell megéljünk” – mondta az asszony.

## Kijátsszák az áremelést

A sepsiszentgyörgyi építkezési lerakatokban is nagy volt az érdeklődés, de főként a telefonok „égték”. Az üzletvezetőket gi ügyfeleik hívták, és nagyobb tételekre kértek számlát június utolsó napjára. „Igyekezünk mindenkit megnyugtatni, hogy nem kell sietni a vásárlással, hiszen meglévő készleteink erejéig régi áron árusítunk mindent” – mondta R. István. Hozzátette: úgy döntöttek, hogy a raktáron lévő termékek árát nem változtatják. Ezt úgy oldották meg,

hogy öt százalékkal csökkentették az árrést, és ugyanannyival megnövelték az áfa értékét. Így nem kellett a készletet újra leltározni és átárazni, a tulajdonosok lemondtak a nyereségük egy részéről.

A hozzáadottérték-adó módosításával járó ügymenettől a pénzügyminiszter nem, a kereskedők viszont annál inkább tartanak. Sebastian Vlădescu a hét elején még úgy nyilatkozott „nem érti”, miért okoz gondot az áfa 19 százalékról 24 százalékra történő emelése az üzlettulajdonosoknak. Delia Nica, az Országos Élelmiszerláncok Szövetségének elnöke viszont közleményben kérte a vásárlók megértését arra hivatkozva, hogy egyetlen éjszaka alatt kell kicserélni az összes terméket az árcímkét. Volt, ahol tegnap korábban zártak a boltok a zökkenőmentes ügyintézés érdekében, volt, ahol éjszakai műszakban oldották meg az átárazást. ◀

## Eltemették a medgyesi áldozatokat

ÚMSZ

► Kegyeletteljes körülmények között tegnap Marosvásárhelyen eltemették a hétfői, medgyesi tragédia áldozatait. Amint arról lapunkban beszámoltunk, szombatról vasárnapra virradó éjjel egy medgyesi lelkész megölte két kisfiát, majd öngyilkosságot követett el. A pszichiátriai kezelés alatt álló elkövetőt valószínűleg megviselték a családját sújtó egészségügyi és anyagi problémák, felesége hosszú ideje súlyos betegségben szenvedett – feltételezések szerint ez áll a tragédia hátterében. A tegnapi temetésen megjelentek a család barátai és az unitárius egyház több képviselője. Az elhunytakat Nagy László lelkész búcsúztatta. A példátlan tragédia okozta gyászban osztozott az ország különböző szegleteiből helyszínre érkező 60-70 unitárius lelkész, az érintett család barátai, ismerősei. A három koporsót a közeli és távoli rokonok kísérték utolsó útjukra, az elhunytakat közös sírba temették. A megemlékezésen résztvevők úgy vélték: fontos az empátiával teljes megemlékezés. Az unitárius közösséget megrendítette a történet. „Kevesen vagyunk unitáriusok és próbálunk figyelni egymásra, nem hagyjuk magára bajbajutott társainkat” – nyilatkozta lapunknak Nagy László. Medgyesen vasárnap tanácskoznak a helyi gyülekezet elöljárói arról, hogyan szervezhető a továbbiakban a helyi közösségi élet. ◀

## Még mindig az árvíz az úr



Vízben úszik a Hargita megyei Alsóbaldogfalva: Udvarhelyszéken három ember életét a tűzoltók mentették meg

Fotó: ifj. Haáz Sándor

Baloga-Tamás Erika, Kovács Zsolt

► Nem enyhül az ár az ország északi részében és Székelyföldön sem: tegnapra virradóra több tonnás beton elemeket ragadott magával a víz a háromszéki Bölönben. György Ervin Kovászna megyei prefektus lapunknak arról számolt be, hogy az áradás elsodort egy betonhidat a térségben, egy körülbelül 70 méteres szakaszon pedig beszakított a úttestet. Kovászna megyében ma délutánig narancssárga veszjelzés van érvényben az Olt folyón, míg vörös riadó érvényes a Feketeügy rétyi szakaszára – itt ömlik a folyó az Oltba. A prefektus szerint az Olt menti gátak kellőképpen meg vannak erősítve, de félt, hogy a megduzzadt folyó

nem tudja befogadni a kisebb patakokat, a pangó víz visszafolyik és elárasztja a környező falvakat. Háromszéken továbbra is veszélyben van Alsórákos, Köpec, Komolló, Bölön és Barót.

## Disznók a házban

Udvarhelyszéken mezőgazdasági területeket, utakat árasztott el a víz, százötven ingatlan sérült meg súlyosan. Lezárták a 13 C jelzésű országos jelentőségű út, térségen átvezető szakaszát is. Két ház lakhatatlanná vált: az itt élőket rokonoknál szállásolták el. A helyiek szerint a mostani katasztrófa nagyobb annál, mint amit a hetvenes években megélték: három ember életét a székelyudvarhelyi tűzoltók mentették

meg. A helyiek nem csak saját testi épségük és házaik miatt aggódnak: az udvarhelyszéki gazdák termőföldjeiket, állataikat féltik: volt, aki otthonának felső szintjére menekítette a majorságot, a háztáji jószágokat. Bokor Béla alsóbaldogfalvi lakos elmondta: az állatokat sikerült megmenteni, a földszinten azonban odavesztek az ingóságok.

## Vízhiányos áradás

A bajba jutott Hargita megyeiek a Maros Megyei Vízügyi Szolgálatától kérte segítséget: kölcsonszivattyúkkal próbálják tehermentesíteni az elárasztott ingatlanokat és területeket. Az árvíz sújtotta falvakban nem csak a hivatalos szervek, a helyi

lakosok dolgoznak megfeszített ütemben, de önkéntesek is segítik a bajba jutottakat. A legnagyobb gondot a krónikus ivóvízhiány jelenti: a fertőzött, elárasztott kutakból ugyanis nem lehet inni. A vízhiányt a megyei tanács igyekszik pótolni, Ladányi László Zsolt prefektus pedig az ÚMSZ hasábjain figyelmezteti bajba jutott olvasóinkat: kérésre helyszíntre mennek a tiszta vizet szállító lajtos kocsik. A tegnapi kormányülésen Vasile Blaga belügyminiszter megerősítette az idei katasztrófa alából élelmiszert, takarót és ivóvizet biztosítanak a bajbajutottaknak, az újjáépítéshez pedig az Európa Tanács Szolidaritási Alapjától kérnek 75 millió eurós gyorssegélyt. ◀

## Röviden

### Mussolini az érettségien

Tegnap zajlott az ideai érettségi harmadik írásbeli vizsgája. A megmértetésre jelentkező több mint kétszáz ezer maturandus a szakirányú képzésnek megfelelő tantárgyból (a reál tagozaton matematikából, a human szakosok történelemből) érettségiztek. Az eredményeket július 4-én fűggesztik ki. Történelemből a tételek között Mussolini, Nagy-Románia kialakulása és a román államok középkori diplomáciai kapcsolatai is szerepeltek.

### Nőnek a gyógyszerárak

Július 1-től jelentős mértékben nőnek a gyógyszerárak, ártámogatás ugyanis csak a legolcsóbb hatóanyagú készítmények után jár. Azok a betegek, akik ragaszkodnak az eddig bevált, de költségesebb kezeléshez, saját forrásból kell finanszírozzák a különbözetet a továbbiakban: akár hetvenszázalékos áremelkedéssel is számolni kell. Csütörtöktől csak az úgynevezett generikus gyógyszerek szerepelnek az ártámogatott listán. Nem jár támogatás az eredeti szerekre, ezeknek a hatóanyaga ugyanis új fejlesztés eredménye, amelyet szabadalom véd. Ha a szabadalom lejár, a gyártó köteles nyilvánosságra hozni a molekulára vonatkozó információt, így a készítmény utángyártható, vagyis generikus gyógyszer lesz. Ezek a készítmények azok, amelyeket itthon költségátalmozgatással megvásárolhatunk.

## ▶ Röviden

## Tűzről pattant kiállítás

Tűzromán kiállítás nyílik ma 18.00 órakor a székelyudvarhelyi Művelődési Házban. A tárlat a Kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely gyűjteményének darabjait mutatja be, a megnyitóbeszédet Elekes Gyula, az udvarhelyi intézet igazgatója mondja. A Kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely célja a zománcművészeti hagyományok megőrzése, ápolása, új anyagok és eljárások kutatása, folyamatos kísérletezés a zománc-, képző- és iparművészet lehetőségeivel – mondta el előljáróban Elekes. Ő is ismert tűzrománművész, munkáiból a napokban nyílt kiállítás a moszkvai Magyar Kulturális, Tudományos és Tájékoztatási Központban.

## Nyáresti orgonaszó hívogat

Ma este 19 órakor, a Bolyai téri unitárius templomban a Szeidl Ferenc készített orgonája megszólaltatásával kezdődik a nyári orgonaszó koncertsorozat Marosvásárhelyen. Az előző évekhez hasonlóan, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia orgonaművészete, Molnár Tünde két hónapig hangversenyekkel szórakoztatja közönségét, olvashatjuk a *székelyhon.ro*-n. A művész sorra veszi a Szent Antal Minorita templom orgonáját, a Kultúrpalota nagytermében lévő, amely Rieger Ottó munkáját dicséri. A Szabadi úti és Gecse utcai református templomok orgonáin is koncertezik, majd a Vártemplom, a Keresztelő Szent János Plébániatemplom hangszere következik. A koncertsorozat az Ady lakónegyedi Szent Imre Ferences Templomban ér véget augusztus 22-én.

## Tranzit napok Kolozsváron

Bob Cohen és a Di Naye Kapelye ma este 19 órától klezmer zenét játszik Kolozsváron, a Tranzit Ház Nagytermében, a koncertet táncművészeti előadás követi. A július harmadikáig tartó rendezvény programjában helyet kaptak a DIALÉKTUS Európai Dokumentum- és Antropológiai Filmfesztivál díjnyertes filmjei, valamint a helyi vetítés során közönségdíjat nyert alkotások is. Szombaton állófogadás keretében vetítik le a Malom utcai Tranzit Ház több mint 10 éves fennállását bemutató filmjét.

## Alapfalakra bukkantak Somlyón

Rendezik a csíksomlyói kegytemplom és ferences kolostor környékét, macskakövel rakják ki a kolostor előtti tér egy részét. A korábbi betonjárda felszedésekor régi épületek alapfalai bukkantak elő, írja a *székelyhon.ro*. „Amit biztosan tudunk azonosítani, az a kolostortól nyugatra induló cinteremfalnak az alapozása támpillérekkel megerősítve – magyarázta Darvas Lóránt, a Csíki Székely Múzeum régésze. – Ugyanennek egy másik részletét találtuk meg 2007-ben az út alatt. A többi épületről sajnos nem tudjuk, hogy mik lehetnek.” Az alapfalak egy része valószínűleg a kolostorra merőleges, 18. században újjáépített nyomdához tartozott, vélekedik a régész, de ugyanakkor egy észak-dél irányú tengellyel rendelkező épületnek az alapfalai is jól kivehetők, de ennek rendeltetéséről nincs adat.

## Nyári nyelvtáborok Hadadon

Szokásához híven, a Szt. Mária Magyar Diákszövetség ezen a nyáron is szervez nyelvtáborokat a hadadi Dégenfeldkastélyban. Az augusztus 15-re meghirdetett rendezvény egyik érdekessége az, hogy párhuzamosan lesz gyermek anyanyelvi és gyermek angolnyelvi tábor is, amely alkalmat ad bizonyos összehasonlításokra, s a nyelvtanulási módszerek eredményességének összevetésére.

# Megújul a Helikon – Kemény János Alapítvány

Új elnökkel, új műsorpolitikával megújulásra törekszik a marosvásárhelyi Helikon – Kemény János Alapítvány, amely kedden este tartotta az idei második rendezvényét. Borcsa János kézzelírásos helyi irodalomtörténész Molter Károlyról tartott előadást, elemezve egyik legjelentősebb regényét, a Tibold Mártont.

## Antal Erika

▶ Nagy Attila, a Helikon – Kemény János Alapítvány új elnöke lapunknak elmondta, negyedévente szeretnék egy-egy rendezvényt tartani, azon kívül pedig folytatják a volt elnök, a tavaly elhunyt Adamovits Sándor kezdeményezését, a helikoni írók leszármazottainak találkozókat. A marosvácsi találkozót szeretnék kibővíteni, hogy egyfajta ernyőjévé váljon a romániai magyar irodalomnak, ahol prózairók és költők, a magyarok mellett románok, szászok is jól érezhessék magukat.

A keddi meghívottjuk Borcsa János kézzelírásos helyi irodalomtörténész kapcsán Nagy Attila elmondta, hogy „kevésbé ismert tájainkon, mert nem jellemző rá a történet, de igen értékes tevékenységet folytat, kiadót működtet, ahonnan színvonalas könyvek kerülnek az olvasók asztalára”. A meghívott 1953-ban született, Kolozsváron szerzett bölcsész oklevelet, majd visszatért szülővárosába, ahol az Ambrózia kiadót

működteti. Molter Károlyról szóló előadásában Borcsa kifejtette, hogy fontos az új generációval is megismertetni ezt az írói életművet, amely az idő múlásával sem veszít értékéből.

Mint lapunk megtudta, az alapítvány következő rendezvényét augusztus 28-án tartják Marosvácsen, Kuncz Aladár születésének 125. évfordulója jegyében. A helikoni írók le-

származottai mellett költőket, írókat, irodalomszervezőket, lapszerkesztőket is meghívott az elnök. A program szerint Pomogáts Béla tart előadást Kuncz Aladáról, majd levetítik a Szakály István rendezte *Kard helyett bilincseket* kapott című, Kuncz Aladáról szóló dokumentumfilmet.

A további programokról Nagy Attila elmondta: terveznek egy Bánffy István rendezte *Kard helyett bilincseket* című, Kuncz Aladáról szóló dokumentumfilmet. A további programokról Nagy Attila elmondta: terveznek egy Bánffy István rendezte *Kard helyett bilincseket* című, Kuncz Aladáról szóló dokumentumfilmet.



Nagy Attila és Borcsa János a Helikon – Kemény János Alapítvány idei második rendezvényén

A szerző felvétele

## Ingyen tárlatok Udvarhelyen

## Baloga-Tamás Erika

▶ Három időszakos tárlat és két állandó kiállítás ingyenes látogatása szerepel a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum kísérleti jellegű kínálatában.

„Az esemény apropójául az egyébként július végéig látogatható, *Mária-tisztelet Erdélyben* című egyházművészeti kiállítás tematikája szolgál, ezért Sarlós Boldogasszony napjára, július 2-ára időzítettük a bérmentes tárlat látogatást” – magyarázta lapunknak Miklós Zoltán muzeológus. Az igen értékes műtárgyakat felvonultató kiállítás, a *Mária-tisztelet* tárgyi emlékeire fókuszál. Így a Haáz Rezső Múzeumban az elmúlt hat és fél évszázad so-

rán Erdélyben fennmaradt Mária-szobrok és Mária-kepek láthatók időrendbe sorolva és témák szerint csoportosítva. Miklós Zoltán arról is tájékoztatott, hogy a meghívó a múzeum összes állandó és időszakos rendezvényére érvényes, így az említett egyházművészeti kiállítás mellett megtekinthető a *Bronzkori népek és vizitók Székelyudvarhely határában* című reprezentatív régészeti bemutató és a *Vásári portékák* című időszakos néprajzi tárlat is, ez utóbbi harminckilenc korondi fazekasmester munkáit mutatja be, és érdekessége, hogy lejártával, július 18-a után megvásárolhatók az ott kiállított tárgyak. Ezekon kívül a múzeum két állandó tárlatára is meghívunk: a

*Székelyudvarhely művelődéstörténete, és a Székelyföld virágai* című kiállításokra.

„Ezt egy plusz motivációnak szánjuk a potenciális látogatóknak, ugyanakkor arra számítunk, hogy az olyanoknak is csábító lehet ez a nyílt nap, akik eddig nem igazán érdeklődtek a múzeum és az itt történetek iránt. Bár egy-egy jelentősebb, érdekesebb tárlatunkat több ezren is megtekintik, így próbálunk még nagyobb népszerűséget elérni. Legyen ez egyfajta figyelemfelkeltés is egyben, hogy itt egy látogatóbarát múzeum várja a betoppant. Amennyiben eredményes lesz az úgynevezett akciónk, akkor mindenképp lesznek még hasonló napok” – összegzett a muzeológus. ▼



Az egyházművészeti kiállítás mellett lesz régészeti bemutató és néprajzi tárlat is a múzeumban

A szerző felvétele

## Térképen a Bellu

## F. H.

▶ Románia leghíresebb temetője, a bukaresti Bellu temető is felkerült arra az európai kulturális-turisztikai térképre, amelyen eddig főképp spanyolországi, lengyel, cseh, és svéd látványosságok szerepeltek. A javaslat a bukaresti temetőgondnokságtól származik, amely június óta teljes jogú tagja az Európa Jelentős Temetőinek Egyesülete (ASCE) nevű szervezetnek. „A javaslat az ASCE szinte azonnal elfogadta, mert mint válaszukban is írták, ezáltal is szeretnék felhívni az európai állampolgárok figyelmét a különböző országok kulturális, és történelmi hagyatékaira, értékeire, s ilyen tekintetben a temetők kiemelkedő szerepet töltenek be” – nyilatkozta a *Mediafax* hírügynökségnek a fővárosi polgármesteri hivatal képviselője. A Bellu temetőt országszerte valóságos művészeti múzeumként tartják számon, hisz területén számos híres román és külföldi szobrászművész, mérnök munkáját lehet megcsodálni. „Mindemellett Románia egyik legnagyobb temetőjében – ahol olyan híres történelmi, valamint irodalmi szereplők nyugszanak, mint George Bacovia, Nichita Stănescu költők, Ion Luca Caragiale, Méliusz József, Marin Preda írók, Toma Caragiu színész, Ion Mîcu műépítész, vagy Lia Manoliu olimpiai atléta bajnok – számos kápolna, mauzóleum is van” – nyilatkoztak a gondnokság tagjai. ◀

# Már támadják Demetert

Farkas István

Alig száradt meg a pecsét az RMDSZ által javasolt Demeter András István rádióelnöki kinevezésén, a Szociáldemokrata Párt (PSD) máris óvást nyújt be a döntés ellen a legfelsőbb bíróságon. Az ellenzéki alakulat mellett a szakmai szervezetek és szakszervezetek is kifogásolják az igazgatótanácsok keddi, politikai alapokon történt megválasztását.

## PSD: törvénytelen történt

„Zavaró, hogy a hatalom képviselői önkényesen döntöttek a közszolgálati médiainstémények vezetéséről” – nyilatkozta a NewsIn hírügynökségnek Aura Vasile, a PSD alelnöke. A képviselő szerint pártja azért óvja meg az új rádióelnök kinevezését, mert az RMDSZ jelöltjének, Demeter András Istvánnak törvényellenes volt a kinevezése. A politikus fenntartja: az igazgatótanács tagjai nem is tehettek más javaslatot Ovidiu Miculescu jelölésének elutasítása után. Amint arról lapunkban beszámoltunk,

a parlament két házában kulturális szakbizottságai és a parlament plénuma egyaránt nemet mondott a szociáldemokrata Ovidiu Miculescu elnökelöltségére, ezért Márton Árpád RMDSZ-es képviselő egy „mentőjavaslattal” állt elő: a szakbizottságok hallgassak meg a rádió vezetőtanácsában felmerült másik jelöltet, azaz Demeter András Istvánt is, akit végül a honatyák megszavaztak.

## A szakma kiábrándult

A közmédiák igazgatótanácsának megválasztása után több médiaszakszervezet és szakmai szervezet kiábrándulását fejezte ki a politikai alapon történt kinevezésekkel kapcsolatban. „Nem a személyek ellen van kifogásunk, a javaslatmódja az, ami kiábrándít” – jelentette ki lapunknak Karácsonyi Zsigmond, a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) elnöke. Az ÚMSZ kérdésére kifejtette, jónak tartaná, ha a szakma és a civil társadalom is beleszólást kapna a vezetőtanácsi tagok jelölésébe. „Úgy vélem, a szakmai szer-

vezeteknek lehet egy-két olyan szakmai-etikai észrevételük, amelyek figyelembevételével elérhetnénk azt, hogy a romániai magyarság legrátermettebb tagjait válasszák a közmédiák igazgatótanácsába” – fogalmazott a MÚRE elnöke, aki fájlatla, hogy az RMDSZ nem konzultált velük, amikor igazgatótanácsi tagokat javasolt. „A szakmai szervezetek véleményét ki kell kérni, ennek pozitív hozadéka is lehet, s ugyanakkor a politikai delegálás is árnyalni lehetne” – összegzett Karácsonyi Zsigmond.

## A játékszabályok szerint

„A keddi nap sorsdöntő volt számomra, szakmai szempontból más irányba terelte az életem. Hatalmas kihívás egy közintézmény élére állni” – kommentálta lapunknak rádióelnök-ké választását Demeter András István. Hozzátette: reméli, kinevezése garanciát nyújt arra, hogy a rádió korszerű európai rádióvá váljon. A szociáldemokraták óvásával kapcsolatban az intézményvezető elmondta: megválasztása a demokrácia játéksza-

bályai szerint zajlott. „A hatalom és az ellenzék viszonya úgy nyilvánult meg, ahogy az a nagykönyvben meg van írva. Az óvás is hozzátartozik a demokrácia játékszabályaihoz” – jelentette ki. Demeter ugyanakkor hangsúlyozta: „a parlamentnek meg kell szavaznia, nem pedig el kell fogadnia az igazgatótanács jelöltjét”.

Demeter furcsállja, hogy a szakmai szervezetek kiábrándítónak tekintik az igazgatótanács politikai alapokon történő kinevezését. Szerinte nem egészen egy hónappal ezelőtt ezeknek a szakmai szervezeteknek a nyomására utasította el a parlament az előző törvényt. (A Raluca Turcan által kezdeményezett törvénynek a közmédiák politikakamatisítása volt a célja – szerk. megj.) „Ezek a szervezetek mikor voltak, ha nem is őszinték, szakmaiak?” – méltatlankodott Demeter András István.

Kérdésünkre, mi lesz az első dolga rádióelnökként, Demeter elmondta: ismerkedés és a reális helyzetek felmérése következik, ugyanis eddig csak elméleti ismeretei voltak a rádió helyzetéről. ◀

## Száz szó

Egereket tanított meg szörfözni egy ausztrál férfi. A rágcslók a saját testükkel arányos méretű deszkán élvezik, vagy legalábbis tűrik, hogy a víz vigye őket a part felé.

„A közhiedelemmel ellentétben az egerek kiváló úszók, ha belepottyannak a vízbe, buzgón tapossák, míg begyűjtöm őket. A legtöbb ember attól tart, hogy a halak megehetik az egereiket, de a sirlók jóval veszélyesebbek, ezért nem is távolodom el pár méternél messzebbre fiaimtól” – mondta edzői érzelmekkel telve az egerszörföztes Shane Wilmott a Daily Telegraph című brit lapnak.

Olvasom, hogy Székelyföldön a dísznókat a tisztaszobába kellett menekítsék az ár elől. Lám-lám. Ha lenne egy jó edző...

(efi)

## Röviden

### Feltámasztja a rádiójátékot a Disney

Az egykor népszerű rádiósorozat műfajának újracsatolásával próbálkozik a Walt Disney Co., miután a televízióba már sikerrel csempészte vissza a musicalsorozatot a *High School Musical* című produkcióval – írja az MTI. A gyerekeknek és kamaszoknak sugárzó *Radio Disney* a jövő héten rúkkol elő egy húszrészes rádiójáték-sorozattal. Az *Álmodom (My Dream)* című zenés produkció egy 14 éves lányról szól, aki énekesnői és dalszerzői karrieréről szőtt álmát szeretné valóra váltani. Az egymást követő 90 perces epizódokat naponta a délelőtti órákban adja majd le a rádió, de aki elmulasztaná valamelyik részt, utólag meghallgathatja az állomás honlapján, illetve lekérheti a mobiljára. A stúdió a rádiózás aranykorához nyúlt vissza az ötletért, amikor rendkívül népszerűek voltak a sorozatok.

## Postafiók

### „Mit vétettem állam bácsi?”

Évek óta adózom, ide szültem a gyermekeimet, itt jártam őket iskolába, ennek az államnak tartom be a szabályait, máttól azonban mégis engem büntet, tőlem veszi el az utolsó garasomat is, ami eddig sem volt elég. Nyaranta nem mehettem üdülni, mert részletem volt, mert a közkiadással soha nem szerettem elmaradni, mert mindenért lemondással kellett fizetnem. Odaadtam az adómat, hogy gazdálkodjék vele az állam, hogy utakat javítson, hogy lakásokat építsen, hogy parkosítson, hogy iskolákat építsen, a kényelmünkért fáradozzon (...) Ennek ellenére kátyúban az egész ország. Gyermekeim egyszobás, bérelt lakásban nevelik az unokámat, a városunkat belepte a gyom, a régi park közepén évek óta építkeznek (...), hogy a lakásáron elfecsérelt tengerparti szállodákat, a tönkrement üdülőhelyeket ne is említsem. Mit tehet az, akinek se munkahelye, se nagy nyugdíja, se kertje, se földje nincsen, aki özvegy vagy beteg, akinek elvitte az árvát az otthonát, akinek se gyermeke, se unokája? Ki gazdálkodta el, ki kótyavetyélte el azt a rengeteg pénzt, ami a feneketlen zsákba befolyt? Az enyémet, a másokét? Miért engem kell büntetni a mások inkompetenciája miatt, azok helyett akiknek eddig is jutott és ezután is fog, akiknek én csak demográfiai adat vagyok, egy szám a többiből. (...) Ha adományt kértek volna, szívesebben adtam volna, mint így, hogy erőszakkal veszik el tőlem a fizetésem egynegyedét. Zsémbelek. Öregedőn, tétován és tanácstalanul. Pedig azt hittem, tudom mi a dolgom, s eddig sem ültem tétlenül. Menni, vagy maradni, szavazni, vagy nem szavazni?

Kun Kriza Ilona, Vajdahunyad

## Elnézést kért a román tévétől a magyar tévé

F. I.

Úgy tűnik végéhez érkezett az erdélyi magyar nézők és a román köztévé „nézettségharca”, melyet az váltott ki, hogy a Román Televízió (TVR) elsőtétítette a Romtelecom Dolce műholdas műsorszóró által sugárzott Magyar Televízió (MTV) vebés-meccseit. A TVR a *Kronika* napilapnak küldött tájékoztatója szerint az európai közszolgálati televíziókat tömörítő Európai Műsorszolgáltató Uniónál is bepanaszolta a Magyar Televíziót amiatt, hogy az Romániában is sugározza a futball-világbajnokság mérkőzéseit, holott a csatorna az ország területén kizárólagos közvetítési jogokkal rendelkezik. Lapunk megkeresésére Csermák Zoltán, az MTV kiemelt szerkesztője elmondta, teljesen jogos a TVR felszólítása, az MTV csak Magyarországon területére vásárolta meg a közvetítési jogokat, s a szerződés értelmében a határon átnyúló televíziózásban le kell kódolni az adásokat. „Elnézést kértünk a partnerintézménytől, a FIFA-tól, és értesítettük a szolgáltatókat is, hogy ezentúl le kell kódolniuk a világbajnokság mérkőzéseinek élő közvetítéseit” – tette hozzá Csermák. Mint elmondta, bár a formális jog szerint valóban csak országhatárokon belül nézhető a közvetítés, „ami eddig is így volt, viszont senki sem kódolta, és ez nem is volt probléma”. Az MTV-t a román köztévé azzal az indokkal kereste meg, hogy a világbajnokság mérkőzéseinek kábeltelvéziós sugárzásával jelentős reklámbevételről fosztja meg a csatornát, amely több százezer eurót fizetett a dél-afrikai labdarúgó-világbajnokság mérkőzéseinek közvetítéséért. ◀

## Winfrey a legbefolyásosabb celeb



Oprah Winfrey és a magyar származású Mariska Hargitay, a legbefolyásosabb hírességek első és 100. helyeztje ÚMSZ

Az 56 éves Oprah Winfrey a népszerű *The Oprah Winfrey Show* műsorvezetője áll az amerikai *Forbes* gazdasági magazin a világ legbefolyásosabb hírességeit rangsoroló listáján. Lady Gaga, aki először szerepel a listán, a negyedik helyen debütált, és utolsó helyre bár, de felkerült a magyar származású Mariska Hargitay színésznő is. Angelina Jolie színésznő, aki tavaly megelőzte Winfreyt (aki negyedik alkalommal áll a lista élén) idén csupán a 18. helyen áll – írja a *Forbes* közleménye. Winfrey 315 millió dollárt keresett, de úgy döntött felhagy a más csónakjában való evezéssel, jövőre befejezi 25 éve futó, rendkívül

népszerű televíziós showmü-sorát és *Oprah Winfrey Network* néven önálló kábeltelvézió-hálózatot indít.

Az idei második helyezett Beyoncé Knowles énekesnő, aki 87 millió dolláros keresetével megelőzi a harmadik helyen végzett James Cameront. Az *Avatar* rendezője több pénzt keresett, mint Beyoncé – 210 millió dollárt – de a *Forbes* szerint kevésbé befolyásos mint az énekesnő. Mi sem bizonyítja ezt jobban annál, hogy Cameron 1999 óta most először szerepel a listán.

A negyedik helyen extrém ruháiról elhíresült Lady Gaga énekesnő áll, aki 62 millió dollárt keresett. A *Forbes* listájára nem annyira a keresete, mint inkább az interneten és a közösségi ol-

dalakon mért, mindenkit elsőprő népszerűsége repítette.

Tigers Woods golfozó magánéleti botránya ellenére megtartotta az 5. helyét (105 millió dolláros jövedelme volt), őt a 64 millió dolláros jövedelemmel rendelkező Britney Spears követi, aki a tavalyi 13. helyről avaszált a legbefolyásosabb tíz híresség közé. A hetedik helyezett szintén a popzene világából került ki, a sort a U2 ír együttes folytatja

Madonna a 3. helyről a 10-re esett vissza és mindössze 58 millió dollárt keresett, alig többet, mint Sandra Bullock színésznő, a legjobb színésznőnek járó idei Oscar-díj nyertese, akinek tavaly 56 millió dolláros jövedelme volt. ◀

**PÉNTEK**

2010. július 2.

**A nap filmjei**

**Antena1, 22.30**

**Rúzsnyomok**

Kate McBain nyomozó egy sorozatgyilkos nyomába ered, aki már négy Los Angeles-i luxus prostit tett el láb alól, különös kegyetlenséggel. McBain koszos sztriptíz-bárktól kezdve a tündöklő Beverly Hills-ig mindenfelé nyomoz. Miközben egyre jobban köré tekeredik az áruulás, csábítás és gyilkosság hálója, beleszeret a jóképű és misztikus Blue nevű férfiba.



**m2, 23.00**

**A pingpong királya**

A szívélyes és humoros, bölcsességgel és eredetiséggel teli dráma a messzi északon játszódik. A 16 éves Rillét kiközösítik, terrorizálják; ő csak egy kis senki. Mindenütt az, kivéve a pingpong termet. Ott ő uralkodik; ő a pingpong királya. Őcse, a 13 éves Erik viszont elbűvölő srác, mindenki tiszteli és szereti őt. A köztük lévő hatalmas különbség ellenére egy vér folyik az ereikben.



**DUNA TV, 23.05**

**Comic strip - Képtelen képregény**

Két bohókás képregény-rajzoló nyugis mindennapjaiba alapos felfordulást hoz, amikor benyomul életükbe a harmadik, egy ellenállhatatlan egyéniségű lány személyében. Alyssa egyiküket sem hagyja érzéketlenül, s nemcsak „többirányú” vonzalmai, hanem viharos múltja is felkorbácsolja az eddig rejtett indulatokat. A filmet Kevin Smith rendezte.



**KOSSUTH RÁDIÓ**

**7.00** 180 perc **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.00** Hírek **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Egy az Isten! **15.05** Arcvonalok **15.35** Tér-idő **16.00** Közérlő **16.45** Hétköznapi tudomány **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.05** Sportvilág **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszakát **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történései **23.00** Krónika **23.25** Esti beszélgetés

**BUKARESTI RÁDIÓ**

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Heti esemény-összefoglaló

**MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ**

**11.00** Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás, Művelődési hírek **Vendégségben a Marosvásárhelyi Rádió** **13.05** Zeneszövegek **14.00** Hírnegyedóra, Délutáni váltás **16.00** Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - tájékoztató műsor, Fogadó óra **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

**KOLOZSVÁRI RÁDIÓ**

**2.00** Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Mozgástér **17.00** Napóra **17.30** Operettparádé **17.55** Hírek, műsorism.

**DUNA TV**

**7.00** Hattól Nyolcig **9.00** Heuréka! **Megtaláltam!** (ism.) **9.30** Világvándor **9.55** Mesék **11.25** Zorro (am. kaland sor.) **11.55** Carlo és vendégei **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó **15.10** Kikötő - Friss **15.20** Térkép **15.50** A mindenséggel mérd magad **16.00** Kézjegy **16.45** Mi vagyunk az unió **17.00** Két hazában... **17.15** Második esély (am.-mex.-kol. sor.) **18.05** 25. szélességi fok Délre (francia sor.) **19.00** Híradó **19.35** Mese **19.50** Dunáról fúj a szél (ism. sor.) **20.00** New Orleans-i teadélután (dokumentumf.) **21.15** A férfi, aki a Ritzben lakott (am. minisor.) **22.55** Sport hírek **23.05** Comic strip - Képtelen képregény (amerikai vígjáték, 1997) **0.55** Kikötő (ism.) **1.10** Az új (dél-kor.-japán rom. dráma, 2005)

**TVR 1**

**7.00** Hírek **8.00** Ébresztő **9.10** Minkey, a kémjagom (kanadai f.) **10.40** Történelmi emlékek **10.55** Profil, történet, szereplő **11.35** Szerelmi bizonyíték (brazil sor.) **12.35** A palota ékköve (sor.) **13.45** FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, info (live) **14.00** Hírek **14.45** Egyszerűen izletes **14.55** Teleshopping **15.00** Parlamenti pártok fóruma **15.30** Románia parlamentje **16.00** Nagyvilági szemle **16.35** 2010-es FIFA bajnokság, info **16.50** 2010-es FIFA bajnokság: Hollandia-Brazília mérkőzés **18.50** A palota ékköve (sor.) **20.00** Hírek **21.00** 2010-es FIFA bajnokság, info **21.20** 2010-es FIFA bajnokság: Uruguay-Ghána mérkőzés **0.00** Hírek **0.15** Alapvető túlélési technikák

**VIASAT 3**

**9.30** Gyilkos sorok **10.30** Smallville **11.20** Az Elnök-nő (sorozat) **12.10** Felelőscsere **13.00** Segítség, szülő vagyok! **14.00** A médium **15.00** A médium **16.00** Gyilkos számok **17.00** Alice új élete (vígjáték-sorozat) **18.00** Segítség, szülő vagyok! **20.00** Jóbarátok (sorozat) **21.25** Gyilkos számok **22.20** Üzenet a palackban (amerikai romantikus film, 1999) **0.55** Esküdt ellenségek (sorozat)

**m1**

**6.20** Hajnali gondolatok **6.50** Ma Reggel **10.00** Mesék **10.45** Derek, a fegyverek (kan. ifj. sor.) **11.30** Hrvatska krónika **11.55** Ecranul nostru **12.20** Nyitott stúdió **12.30** Ájtáró **13.01** Híróra **13.15** Kárpát Expressz **13.55** Szomszédok (magyar sor.) **14.35** Körzeti magazinok **15.25** Közlekedő **15.35** Teadélután **16.20** Körzeti híradó **16.35** Hírek **16.45** FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság (élő) Negyedöntő: Hollandia-Brazília **19.10** Hírek **19.15** VOLT Fesztivál 2010 **19.40** McLeod lányai (auszt. sor.) **20.30** Híradó este **20.50** Sport hírek **21.00** FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság (élő) Negyedöntő: Uruguay-Ghána Élő közvetítés Dél-Afrikából **23.40** Az Este - Péntek **0.05** Hírek **0.25** FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság (ism.)

**TVR 2**

**7.00** Mindig optimistán (ausztrál sor.) **7.50** Lehet, hogy nem tudtad **8.00** Opera prima (ism.) **8.30** A világ városai **9.00** Párizsi jóbarátok (francia sor.) **10.00** Hírek **10.20** Találkozunk **11.30** Hírek, Sport **11.45** FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, info **12.45** Maria Butaciu koncert **13.45** Teleshopping **14.30** Utópia **15.00** Együtt Európában **16.00** Mindig optimistán (ausztrál sor.) **17.00** Párizsi jóbarátok (fr. sor.) **18.00** Euronews híradó **18.15** A világ városai **18.45** 2010-es FIFA bajnokság, info **19.00** Bulgária-Románia női röplabda mérkőzés **20.30** Csavargó halász **21.00** Jamie Oliver varázslói **21.30** Az áldozat nevében **22.00** Hírek **23.00** Az Amazonaszon Bruce Parry-vel (dok. sor.) **0.10** Egyeseknek ez tetszik

**SPORT.RO**

**7.00** Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő Luciano Lipovan műsora **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** Dinamo București - Lokomotiv Moscovia **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) Vali Moraru műsora **20.00** Tenisz, Wimbledon **22.00** Wrestling RAW **0.00** World Poker Tour, premier

**m2**

**6.50** Ma Reggel **10.00** Mesék **10.45** Derek, a fegyverek (kan. ifj. sor.) **11.30** Hrvatska krónika **11.55** Ecranul nostru **12.20** Nyitott stúdió **12.30** Ájtáró **13.01** Híróra **13.15** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Magyar Népzene **15.35** Hétmérföld **16.10** Kalandozó **16.35** Egy lépés előre (sp. sor.) **17.25** Bűvölet (olasz sor.) **18.20** Magyar bulizene **19.15** 1100 év Európa közepén **19.40** Mesék **20.05** Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.) **21.00** Híradó este **21.20** Sport hírek **21.24** Időjárás **21.25** Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.) **22.20** 24 (am. sor.) **23.00** A pingpong királya (svéd filmdráma, 2008) **0.50** McLeod lányai (ausztrál sor.) **1.35** Miért épp a demokrácia? **2.30** Senki nem tér vissza (magyar-olasz sor.)

**PRO TV**

**4.30** Románia szeretlek (ism.) **6.00** Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) **7.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **9.55** Könyvbemutató **10.00** Fantaghiro, a harcos herceg (olasz kalandf., 1991) (ism.) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** ProTv hírek **13.45** Gyerekkereskedők (amerikai filmdráma, 1999) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) **17.00** ProTv hírek **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** ProTv hírek **20.30** 16 utca (amerikai akciófilm, 2006) **22.45** Acélváros (amerikai thriller, 1997) **1.00** 16 utca (amerikai akciófilm, 2006) (ism.) **2.45** Acélváros  (amerikai thriller, 1997) (ism.)

**ACASĂ**

**8.15** Szívek iskolája (sorozat) **9.45** A kötelék (sorozat) **11.15** Predesztináltak (sorozat) **12.30** Mindörökké együtt (sorozat) **14.00** Ana két arca (mexikói sorozat) **15.30** Viktória (sorozat) **16.30** A kötelék (sorozat) **17.30** Igaz történetek **18.30** Mindörökké együtt (mexikói sorozat) **19.30** Szívek iskolája (sorozat) **20.30** Volver (spanyol f. dráma, 2006) **23.15** Viperafészek (brazil sorozat)

**RTL KLUB**

**6.30** Top Shop **7.00** meneTrend (ism.) **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli - Ébresztőshow **10.05** Te vagy az életem (arg. sor.) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó - Déli kiadás **14.20** Kvízó **15.10** 06-91-33-55-33 - Hívjón! Játsszon! Nyerjen! **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.40** Sherlock Holmes és a négyek jele (kan. kalandf., 2001) **17.25** Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sor.) **18.25** Mónika - A kibeszélőshow (talk show) **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** Vacsoracsata - Gasztroreality **21.10** Fókusz **21.40** Barátok közt (magyar sor.) **22.20** CSI. A helyszínelők (am.-kan. sor.) **23.20** Vámpírnaplók (am. sor.) **0.25** Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) **1.25** Reflektor **1.40** ittHON **2.00** Alias (am. sor.)

**ANTENA 1**

**6.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **8.00** Jó reggelt Razvannal és Danival **10.00** Sajtószemle Mircea Badeavall **11.15** Láncreakció (amerikai filmdráma, 2003) **13.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **14.00** Miami buszszablás  (amerikai filmdráma, 1996) **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **20.30** A kalandor (amerikai akciófilm, 1996) **22.30** Rúzsnyomok (amerikai thriller, 2001) **0.30** Miami buszszablás (amerikai filmdráma, 1996) (ism.) **2.30** Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.) **3.15** A kalandor (amerikai akciófilm, 1996) (ism.)

**FILM+**

**8.05** A szellemváros rejtélye (amerikai thriller) **10.00** Televíziós vásárlás **13.05** A Midsomer gyilkosságok (sorozat) **15.00** Csebere szerelem (angol vígjáték) **16.40** Házassodjunk, vagy tán mégse? (amerikai vígjáték) **18.45** Tűzhányó New Yorkban (amerikai film) **20.30** Robotzsaru. Gyűjtőhatás (amerikai-kanadai film) **22.10** Hegylakó 3. (kanadai-francia film) **0.00** A menekülő ember éjszakája (amerikai film)

**TV2**

**7.00** Alexandra Pódium **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Stahl konyhája **10.05** Babapercek **10.10** Telekvíz **11.05** EZO.TV **11.35** Teleshop **12.05** Életem értelme (am. filmdráma, 1998) **14.20** Kvízó **15.50** Egy tini naplója (német vígj. sor.) **16.20** Capri - Az álmok szigete (olasz sor.) **17.25** Bűbájos boszorkák (amerikai sor.) **18.25** Joshi Bharat (talk show) **19.30** Tények Hírműsor **20.05** Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.) **21.10** Aktív **21.50** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.25** NCIS. Los Angeles (am. krimisor.) **23.25** Shark - Törvényszéki ragadozó (am. krimisor.) Közben. Kenósorsolás **0.25** Trauma (am. akció sor.) **1.25** Tények Este **1.55** EZO.TV Jósok, látók, médiumok! **2.45** Kyle, a rejtélyes idegen (am. sor.)

**PRIMA TV**

**6.00** Xyber (sor.) **6.30** Micimackó (anim. sor.) **7.00** Kandikamera **7.30** Testvérek (amerikai sorozat) **8.20** Sport Florentinával **8.30** Teleshopping **9.00** Szakértők **10.00** Senki sem tökéletes **10.30** A mesélő nő (amerikai filmdráma) **12.30** Teleshopping **13.00** Focus Monden (ism.) **13.30** Teleshopping **14.00** Született feleségek (amerikai sor.) **15.00** Piedone Hongkongban (olasz akció-vígjáték, 1975) **17.00** Szakértők - talk show **18.00** Hírek **19.00** Sport **19.30** Földtenger kalandorai (amerikai kalandfilm, 2004) **21.30** Tűzcsapda (amerikai katasztrófa film, 2001) **23.30** A doboz (amerikai thriller, 2003) **1.30** Tűzcsapda (amerikai katasztrófa film, 2001) (ism.) **3.30** A doboz (amerikai thriller, 2003) (ism.)

**KANAL D**

**6.30** Orvosok (ismétlés) **8.00** Adio, de szeretlek (sorozat) **9.30** Teleshopping **10.00** Menyet anyának **12.30** Hírek **13.15** Orvosok **14.45** Árulás a családban (sorozat) **16.30** Legyél az enyém **18.45** A nap híre **19.00** D-Hírek **19.45** Nősülendő fiam van (reality show) **20.30** Menyet anyának **0.00** Az utolsó piszkos tánc (kanadai filmdráma, 2003) **2.00** Szenvedélyes történetek (ismétlés)

**HÍR TV**

**7.00** Paletta (ism.) **7.30** Lapzárta (ism.) **8.00** Híradó **Friss napi információk** **9.05** Rájátszás (ism.) **10.05** GyógyHír (ism.) **Egészségügyi magazin** **10.30** Felfedező (ism.) **11.00** Balaton Bike Fest **11.30** Soroló (ism.) **12.05** Vonalban (ism.) **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama, Közvetlen ajánlat **14.05** Lapzárta (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Zöld övezet (ism.) **15.30** Iskolapédia (ism.) **16.05** BBC Reporters **A BBC riportműsora** **16.30** Panaszkönyv (ism.) **17.05** Keresztmetszet **18.00** Híradó **18.35** Európai híradó **19.05** Értékmentés másként **19.30** Hírvilág extra **20.00** Híradó **21.05** Péntek 8 **Mondatvadászat** **22.00** Híradó 21 **22.30** Célpont **Oknyomozó riportműsor** **23.05** Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések **0.05** Péntek (ism.)

**DISCOVERY**

**7.00** Motorkerékpár-építő VB **8.00** Újjáépítők **9.00** Hogyan csinálják? **9.30** Hogyan működik? **10.00** Piszkos munkák **11.00** Amsci motorok **12.00** Fegyvertények - Közeli tűzharc **13.00** A túlélés törvényei **14.00** Válogatott kalandok 2 **14.30** Ötödik sebesség **14.30** Végzetes másodpercek **15.30** Hogyan készült? **17.00** Állítólag - Holdraszállás **18.00** Végzetes másodpercek **19.00** Iparkodjunk - Üveg **20.00** A túlélés törvényei - Alabama **21.00** Hogyan készült? Curling / Hűtőszekrény / Alumínium baseballütő **22.00** Végzetes másodpercek **22.30** Cella-napló - Indiana **23.30** Majomszeretet **0.30** Nagy durranások **1.30** Éljük túl a katasztrófát - Atomtámadás **2.30** Végzetes másodpercek **3.00** A túlélés törvényei - Oregon

**HALLMARK**

**9.00** McLeod lányai (sorozat) **10.00** Foyle háborúja (sorozat) **12.00** Amy-nek ítélve (sorozat) **13.00** Őrangyal (sorozat) **14.00** Nash Bridges **15.00** Foyle háborúja (sorozat) **17.00** Lázadj! (amerikai-kanadai-olasz vígjáték, 1998) **19.00** Amy-nek ítélve (sorozat) **20.00** Nash Bridges **21.00** Őrangyal (sorozat) **22.00** Esküdt ellenségek (sorozat) **0.00** Lángoló szívek (amerikai romantikus dráma, 2008)



# Következnek a negyedöntők

## Labdarúgás

### Hírösszefoglaló

▶ Utolsóként a spanyol válogatott jutott be a negyedöntőbe a dél-afrikai labdarúgó-világ bajnokságon, miután kedden késő este 1-0-ra legyőzte a portugál csapatot Fokvárosban. Az Európa-bajnok spanyolok a nyolc között a paraguayiakkal találkoznak szombaton.

### Argentín–német derbi

A dél-afrikai labdarúgó-világ bajnokság 32-es mezőnye ezzel negyedére olvadt, az állva maradt nyolc válogatott nagyjából azonos a korábban esélyesnek tartott csapatokkal. Meglepetést legfeljebb a paraguayi tizenegy negyedöntőbe jutása jelent.

### Szakmai szemmel – Jenei Imre

Az amúgy eddig gyenge világbajnokság csak most kezd igazán érdekes lenni – vélekedett a p u n k n a k Jenei Imre a



negyedöntők első mérkőzése előtt. A román és a magyar válogatott egykori szövetségi kapitánya az ÚMSZ-nek elmondta, meglátása szerint négy esélyes csapat van a végső győzelemre, ezek az argentinok, a brazilok, a spanyolok és a hollandok. „Ha



Az Európa-bajnok spanyolok is a nyolc közé jutottak a dél-afrikai világbajnokságon

Fotó: fifa.com

A legizgalmasabb összecsapást kétségtelenül az argentin–német meccs ígéri. A két válogatott 1986 óta negyedszer találkozik vb-n. Az

állás 2-1 a németek javára, akik a legjobb 16 között Angliát söpörték le a pályáról. Argentína kevésbé csillogott Mexikó ellen, főleg annak „köszönhetően”, hogy az ellenfél igyekezett kikapcsolni a játékból Messit. A világ legjobb labdarúgója helyett viszont Tévez „villogott”, két találatával véve ki a részét a 3-1-es argentin győzelemből.

### Holland–brazil presztízscsata

Nem kevésbé presztízsjellegűnek ígérkezik a holland–brazil összecsapás. Világbajnokságon utoljára 1998-ban, az elődöntőben játszott egymás ellen a két csapat. Az összecsapás 1-1-es döntetlennel végződött, s végül 11-esekkel a brazilok jutottak a fináléba. A Seleção a G csoportban két pontot veszített

(Portugáliával remizett), a hollandok viszont mindhárom mérkőzésüket megnyerték az E csoportban. A nyolcaddöntőben csak nyögvenyelősen győzték le Szlovákiát, amelynek a második félidőben – Stoch és Vittek révén – esélye volt a nyeresre, ám Stekelenburg kapus parádéi nyomán elszálltak a vb-újonc reményei.

Brazília eleinte szenvedett, ám a második félidőben helyenként briliáns játékkal fektette két vállra az esélytelenebb Chilét.

### Paraguay, a meglepetéscsapat

A vb meglepetéscsapat kétségtelenül Paraguay, amely történelme során először jutott be a negyedöntőbe, rendkívül unalmas meccsen gyűrve le az utolsó állva

maradt ázsiai válogatottat, a japánt. A dél-amerikaiak önfelédten ünnepelték a büntető párbajban kivívott diadalt, ám a legjobb nyolc között rájuk váró spanyol együttes ellen ugrásszerű javulásra lesz szükségük, ha nem akarnak csomagolni. Az ibériai rangadót a nyolcaddöntőben megérdemelten nyerte Spanyolország, még ha David Villa gólja leszyanus helyzetből született is. A piros-kék mezések sokkal támadóbb szellemben játszottak, ellenfelük csak a védekezésben tűnt ki. Ezt az is mutatja, hogy Portugália a vb-n játszott négy meccsen három alkalommal is gólképtelen maradt, nagy sztárja, Cristiano Ronaldo pedig inkább csak színészi alakításokkal hívta fel magára a figyelmet.

### Afrika becsületéért küzd Ghána

A negyedik párosításban Uruguay és Ghána csap össze. A dél-amerikai együttes négy meccsen eddig mindössze egy gólt kapott, miközben Suárez két meccsen három góllal terhelte meg az ellenfelek (Mexikó, Dél-Korea) hálóját, többnyire Forlán szeniális indításából. Ghána nemcsak a maga, de – mint az utolsó, még versenyben lévő afrikai együttes – az egész fekete kontinens becsületéért is küzd majd pénteken. Ebben pedig bizvást számíthat a johannesburgi Futballváros Stadion dél-afrikai szurkolóinak a buzdítására is. ◀

## Röviden

### Mutu Beckham társa lehet az LA Galaxynál

Ügynöke szerint egyesült államokbeli és ázsiai csapatokkal folytat tárgyalást Adrian Mutu, a lehetséges célpontok között van a Los Angeles Galaxy is, ahol David Beckham csapattársa lenne. „Elveszitené kapcsolatait a válogatottal, amúgy pedig most sincs semmi közte és a szövetségi kapitány között” – magyarázta Becali. Mutuért több csapat is érdeklődik, mint például az Al Ahli (Egyesült Arab Emírátságok), a Los Angeles Galaxy és a New York Red Bulls (mindkettő egyesült államokbeli), vagy pár japán első osztályú gárda. A román csatárnak 2012-ig élő szerződése van a Fiorentina, azonban a távozás mellett döntött, mivel a firenzei klub megfeleltette fizetését a januárban kirobbant szibutramin-botrány miatt.

### Kistelekiék legyőzték az olimpiai bajnokot

A kanadaiaktól elszenvedett vereség után a második fordulóban javított a magyar női vízilabda-válogatott a VILÁGLIGA kaliforniai nyolccsapatos Szuperdöntőjében: csoportjában Petrovics Máttyás alakulata büntetővel 15-14-re nyert az olimpiai bajnoki címvédő a hollandok ellen.

### Hodgson lehet az FC Liverpool tréner

Egybehangzó brit lapírtások szerint a Gera Zoltánt is foglalkoztató Fulham tréner, Roy Hodgson lesz az FC Liverpool labdarúgócsapatának új vezetőedzője. A Vörösek kispadjá azután üresedett meg, hogy Rafael Benítez június közepén a Bajnokok Ligája-győztes olasz Internazionaléhoz igazolt. A 62 éves Hodgson 2008-ban megmentette a Fulhamet a kieséstől, majd a következő évben klubrekordot jelentő hetedik helyig vezette a gárdát a Premier League-ben. Idén ugyan csak a 12. lett a londoni együttes a bajnokságban, az Európa Ligában azonban a döntőig menetelt.

### Halasztják a BL-t

Tegnap indult volna útjára a 2010-2011-es labdarúgó Bajnokok Ligája, de a sorozat első mérkőzését a rossz pályaviszonyok miatt nem rendezhették meg. A BL első selejtezőkörének első mérkőzésén az andorrai FC Santa Coloma és a máltai Birikara találkozott volna, de a házigazda stadionjának, az Estadi Comunalnak gyepe játékra alkalmatlan volt. Az Andorra La Vellában található pálya talaját még cserélik, egyes helyeken hatalmas darabokban hiányzik a gyeprészegek. Emiatt az UEFA ellenőre balesetveszélyesnek minősítette a pályát, és nem engedte, hogy megrendezzék rajta a mérkőzést.

## Indul az Európa Liga második sorozata

### Labdarúgás

#### T. J. L.

▶ Két magyar együttes részvételével kerül sor ma a labdarúgó Európa Liga 2010/11-es kiírásának első selejtezőkörére. A Magyar Kupában döntős Zalaegerszeg az albán Tiranához, míg a bajnoki bronzérmes Győri ETO a szlovák FC Nitrához látogat.

A Győrnek és a Zalaegerszegnek négy párharcot kell nyernie a főtáblára jutáshoz. A Székesfehérvári Videoton a szlovén NK Mariborral játszik a második selejtezőkörben, a Bukaresti Dinamo pedig a Lankaran–Bălți párharc győztesével. A Temesvár a harmadik selejtezőkörben kapcsolódik be a küzdelembe, a Steaua pedig egyenesen a rájátszásban (play-off).

A mai műsor: FC Ulysses (örmény)–Bnei Jehuda (izraeli), Dinamo Tbiliszi (grúz)–Flora (észti), Laci (albán)–Dnyepri Mogiljev (fehérorosz), FC Tobol (kazah)–Zrinjski (bosnyák), FK

Rabotniski (macedón)–FC Lusitans (andorrai), Trans Narva (észti)–MyPa (finn), Sahtyor Karagandi (kazah)–Ruch Chorzów (lengyel), Torpedo Zsodino (fehérorosz)–Fylkir (izlandi), Zeta (montenegrói)–Dacia Kisinyov (moldáv), Olimpia Bălți (moldovai)–Kazar Lankaran (azeri), FC Zesztafoni (grúz)–Faetano (San Marinó-i), TPS Turku (finn)–Port Talbot (walesi), FK Karabah (azeri)–Metalurg Szkopje (macedón), HNK Sibenik (horvát)–Sliema Wanderers (máltai), Santa Coloma (andorrai)–Mogren (montenegrói), Anorthoszisz (ciprusi)–Bananc (örmény), Randers FC (dán)–Dudelange (luxemburgi), Portadown (északi)–Skonto (lett), Grevenmacher (luxemburgi)–Dundalk (ír), NSÍ Runavík (ferőeri)–Gefle IF (svéd), Llanelli (walesi)–FK Tauras (litván), Olimpija Ljubljana (szlovén)–Siroki Brijeg (bosnyák), Kalmar FF (svéd)–EB/Streymur (ferőeri), KR Reykjavík (izlandi)–Glentoran (északi)–

A visszavágókat július 8-án rendezik. ◀

## Nincs Federer–Nadal-döntő

### Tenisz

#### Turós–Jakab László

▶ Bombameglepetés született az angol nyílt tenisz-bajnokság kilencedik játéknapján: a 12. helyen kiemelt, hórihorgas (1,96 m magas) cseh Tomas Berdych 6-4, 3-6, 6-1, 6-4-re verte a hetedik wimbledoni címét hajkurászó Roger Federert (1.). A 155 perces csatában a 29 éves svájci végig futott az eredmény után, és – a második szettet leszámítva – jócskán elmaradt megszokott formájától. A 25 éves cseh gyengébben adogatott ugyan, de több pontot szerzett a játék meghatározó momentumaiiban. Az utolsó szettben Federer 3-3-nál veszítette el adogatását, majd később egy meccslabdát hártva közel került az 5-5-höz, hogy végül vállalkozása kudarcot valljon. A győztes 12, a vesztes pedig 14 ászit ütött, s Federer nem tudta kihasználni ellenfele 6 kettős hibáját.

Berdych következő ellenfele a szerb Novak Djokovics (3.), aki nagyon simán nyert a tavalyi döntős amerikai Andy Roddickot búcsúztató tajvani Lu Jen-Hszün ellen: 6-3, 6-2, 6-2.

A másik ágon, lapzártakor a spanyol Nadal (2.) 2-1-re vezetett a svéd Söderling (6.) ellen, a francia Jo-Wilfried Tsonga (10.) és a skót Andy Murray (4.) pedig 1-1-re állt.

A Tecău–Lindstedt román–svéd páros elődöntős, miután Granollers–Robredo spanyol duó ellen.

### Elképáztató „öregek”

Megszokott párja, Martina Hingis oldalán győztesen tért vissza Wimbledonba Anna Kurnyikova. A hölgyek meghívásos versenyében a még mindig vonzó orosz teniszező brit duót vert svájci partnereivel, Anne Hobbs-ot és Samantha Smith-t (6-2, 6-4).

Kurnyikova szerint a tenisz „teljes munkaidőt kíván, heti hét napot, 10-11 hónapot egy évben. Egy nőnek ezt nehéz teljesítenie, hiszen nincs magánélete, családi élete”.

Ugyanazon meghívásos torna keretében az amerikai Tracy Austin–Kathy Rinaldi–Stunkel páros 6-4, 6-2-re nyert a Temesvári Andrea–Helena Suková magyar–cseh duó ellen.

Nagy tapsot kapott minden idők Wimbledonban legered-

ményesebb játékosa, a cseh-szlovák származású amerikai Martina Navratilová. Az 53 éves veterán a cseh Jana Novotnával párt alkotva diadalmaskodott a Conchita Martínez – Nathalie Tauziat spanyol-francia duó ellen (7-5, 6-1). Pályafutása során Navratilová 9 egyéni-, 7 páros- és 4 vegyespáros-sikert aratott Wimbledonban, ahol az 1973 és 2006 között lejátszott 326 mérkőzésből csak 50-et veszített el.

### Az ifiké a pálya

Tegnap a juniorok voltak túlsúlyban a wimbledoni füvön. A magyarok felemásan szerepeltek: Fucsovics Márton (13.) 6-3, 6-2-re nyert a brit James Marsalek ellen, Babos Tímea (3.) viszont 2-6, 6-3, 6-8-ra kikapott az amerikai Sloane Stephenstől. Lapzártá után Babos már legyőzője oldalán lépett pályára, a párosoknál, a Brown–Robson brit duó ellenében. A paraguayi Veronica Cepede Royg oldalán a román Cristina Dinu túljutott a második fordulón. A mai negyedöntőben Fucsovics az ausztrál James Duckworth-szel (8.) csatázik. ◀